

ภาค ๒

การแก้ไขดูตาเด็กและเยาวชนของศาล

บทที่ ๓

จำนวนและลักษณะความผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย

เพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรีว่ามีความร้ายแรงเพียงใดหรือไม่ สมควรจะไต่พิจารณาถึงจำนวนและลักษณะความผิด
ของเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายซึ่งส่งมากำเนินคดียังสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กกต่างของ ศาลคดีเด็กและ เยาวชนกลางในแต่ละปี

สำหรับจำนวนเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดและถูกส่งตัวมายังสถานพินิจและ
คุ้มครอง เด็กกลางในรอบ ๑๒ ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

พ.ศ.	แยกเป็น		รวม	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง		
๒๔๙๕	๑๐๐๓	๑๐๘	๑๑๑๕	เริ่มแต่ ๒๘ ม.ค. ๒๔๙๕
๒๔๙๖	๘๖๓	๑๐๘	๑๐๗๑	
๒๔๙๗	๑๐๗๑	๑๓๒	๑๒๐๓	
๒๔๙๘	๑๑๖๐	๑๒๘	๑๒๘๘	
๒๔๙๙	๑๔๕๖	๑๒๔	๑๕๘๐	
๒๕๐๐	๑๒๗๑	๘๕	๑๓๕๖	
๒๕๐๑	๑๒๖๔	๘๔	๑๕๔๘	
* ๒๕๐๒	๑๐๙๗	๘๘	๑๑๘๕	
* ๒๕๐๓	๑๐๒๑	๑๒๖	๑๑๔๗	

พ.ศ.	แยกเป็น		รวม	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง		
* ๒๕๐๔	๘๖๓	๑๑๗	๑๐๘๐	
* ๒๕๐๕	๘๗๘	๑๓๕	๑๑๑๘	
* ๒๕๐๖	๑๕๖๓	๑๖๗	๑๗๓๐	
รวมทั้งสิ้น	๑๓๘๖๕	๑๔๐๒	๑๕๒๖๗	

ที่มา : รายงานประจำปีของศาลคดีเด็กและเยาวชน

เมื่อเจ็ดปี ๑๒ ปีแล้ว จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายอยู่ในระหว่างประมาณปีละ ๑๐๗๖ รายในปี ๒๕๔๖ จนถึงสูงสุด ๑๗๓๐ รายในปี ๒๕๐๖ เจ็ดปีมีประมาณ ๑๕๘๐ คน

นอกจากนี้ตามสถิติข้างบนนี้ยังแสดงให้เห็นถึงจำนวนเปรียบเทียบของสถิติการกระทำผิดระหว่างเด็กและเยาวชนชายกับเด็กและเยาวชนหญิงให้เห็นโดยชัดอีกเลยว่า อัตราส่วนการกระทำผิดของหญิงและชายเทียบกันในความผิดทั้งหมดเป็นส่วนรวมแล้ว ประมาณว่าชาย ๑๐ ส่วนต่อหญิง ๑ ส่วน กล่าวคือ ชายทำผิดมากกว่าหญิง เหตุที่มากกว่ากันอาจทำความเข้าใจอย่างธรรมดาได้ว่า

๑. ประชาชนมักเอาเรื่องกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และตำรวจจับผู้ชายโดยเข้มงวดกว่าผู้หญิง ตลอดจนแม่แต่ศาลก็ให้ความเห็นอกเห็นใจผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย จึงเป็นเหตุให้ผู้หญิงมีโอกาสถูกจับ ถูกลงโทษน้อยกว่า
๒. เหตุผลในทางชีววิทยาและจิตวิทยาเห็นกันว่าโดยทั่วไปผู้ชายมีร่างกายและจิต

* เป็นสถิติที่มิ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดทำ

ใจกล้าแข็งแรงกว่าผู้หญิง จึงมีการเคลื่อนไหวในทางร่างกายมากกว่าและวิ่งไวกว่า เมื่อทำอะไรตรงไปก็มักมีลักษณะรุนแรงกว่าผู้หญิง การกระทบกระทั่งจึงมีไ้มากกว่า และ

๓. ในทางสังคมวิทยาก็อธิบายว่าโดยจารีตประเพณีของผู้หญิง นิยามการกระทำในทางสงบเสียงย่อมเรียบร้อย ส่วนผู้ชายทำอะไรมาคโมนโคได้โดยไม่ผิดความนิยม จึงเป็นเรื่องของประเพณีคล้ายเหมือนกันที่ช่วยให้ผู้ชายทำผิดไ้มากกว่า

โดยเหตุนี้เมื่อก้าวโดยส่วนรวม เพศชายจึงมีลักษณะที่เป็นภัยในทางอาชญากรรมยิ่งกว่าเพศหญิง และถ้าดูตามสถิติที่จำแนกประเภทความผิดแล้ว จะเห็นได้ชัดว่าความผิดอย่างไหนถึงต้องโทษก้ำดังเป็นความผิดที่ผู้ชายทำแทนทั้งสิ้น และมีน้อยความผิดที่ผู้หญิงทำผิดมากกว่าผู้ชาย จะมีก็แต่ความผิดในเรื่องโสเภณีหรือการรัคดูเป็นต้น (๑)

ในส่วนที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน การควบคุมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองทางบ้านก็อาจเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้มีเด็กและเยาวชนหญิงกระทำความผิดน้อยกว่าเด็กและเยาวชนชาย กล่าวคือ บิดามารดาของแม่จะปล่อยปละละเลยแก่ผู้ชายมากกว่าแก่ผู้หญิง โดยถือว่าเด็กผู้ชายมีทางนำความเสื่อมเสียมาไ้มนอยกว่าเด็กผู้หญิง ซึ่งถ้าหากพูดถึงก้ำจริงถึงเสียตัว หรือมีลูกโดยไม่ปรากฏตัวผู้เป็นพ่อ กั้นั้นเด็กผู้หญิงจึงต้องอยู่ไกลสายตาและความกวดขันดูแลของผู้เป็นพ่อแม่อย่างมาก ยกตัวอย่างในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีเด็กและเยาวชนหญิงกระทำความผิด ๑๓๙ ราย ปรากฏว่า ๘๐ รายหรือประมาณร้อยละ ๕๗ เป็นเด็กผู้หญิงที่ต้องไปอาศัยอยู่กับผู้อื่น เพราะบิดามารดาตายหรือบิดามารดาไม่เลี้ยงหรือเร่รอนไ้มียผู้ปกครอง อีก ๓๖ รายหรือประมาณร้อยละ ๒๖ เป็นเด็กผู้หญิงที่อยู่กับบิดาหรือกับมารดาคนเดียว โดยอีกคนหนึ่งแยกไปหรือตาย หรือมีภรรยาสามีใหม่ ที่เหลืออีก ๒๓ รายหรือประมาณร้อยละ ๑๖ เป็นเด็กที่อยู่ร่วมกับบิดามารดา แต่ส่วนมากของเด็กประเภทดังนั้นก็กระทำความผิดในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สังคมน้อยกว่าพวกชายบิดามารดา กล่าวคือเป็นพวกคดีการพนันหรือความผิดสุโทษ (๒)

(๑) ไชยเจริญ สันติศิริ, อาชญาวิทยาและทัคตวิทยา, บัณฑิตาอาชญากรรม, พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเชม ๒๕๐๐, หน้า ๓๔ - ๓๕

(๒) EN, Op-cit., หน้า ๒๑

ถ้านำยอดจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำผิดของส่วนกลาง (ตามสถิติระหว่างปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๖๑) รวมกับยอดจำนวนเด็กและเยาวชนที่ต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลในต่างจังหวัดทั่วราชอาณาจักรในระยะเดียวกันไปเทียบกับยอดจำนวนเด็กและเยาวชนทั่วประเทศตามผลการสำรวจสำมะโนประชากรครั้งสุดท้ายมีประมาณว่ามีเด็กและเยาวชนประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ คนแล้ว ก็จะได้ผลว่ามีเด็กกระทำผิดเพียงร้อยละ ๐.๑๗๕ หรือมีเด็กกระทำผิด ๗๕ คนต่อจำนวนเด็ก ๑ แสนคน (๓)

สถิติประชากรของประเทศไทยในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีที่เป็นเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๗ - ๑๘ ปี จากการสำรวจสำมะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓ มีจำนวน ๕๕๗,๐๒๑ คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางรับไว้ระหว่างส่วนในระยะเวลา ๑๒ ปี ได้เฉลี่ยปีละ ๑,๕๕๐ คนแล้ว แสดงว่ามีเด็กต้องหาว่ากระทำความผิดได้เฉลี่ยปีละร้อยละ ๐.๒๓ ของประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชน ๑๐๐,๐๐๐ คน หรือเด็กกระทำผิด ๒๓๐ คนต่อจำนวนเด็ก ๑๐๐,๐๐๐ คน (๔)

ดร. Johannes U. Hoeber ผู้ชำนาญชาวอเมริกันซึ่งได้มาศึกษาปัญหาในประเทศไทยและได้รายงานเสนอรัฐบาลไว้ในเอกสารเรื่อง A Program for the Prevention and Control of Juvenile Delinquency in Thailand ให้ความเห็นว่า ถ้าประเทศไทยมีเด็กและเยาวชนกระทำผิดในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑ (หรือ ๑,๐๐๐ คนต่อจำนวนเด็ก ๑ แสนคน) นับว่าประเทศนั้นมีโชคก็อยู่มากแล้ว เมื่อพิจารณาที่อัตราที่ ดร. Hoeber ได้กล่าวไว้ ก็น่าจะถือได้ว่าประเทศไทยเรายังโชคก็อยู่มากที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำผิดอยู่ในอัตราค่อนข้างต่ำ (๕)

(๓) Ibid หน้า ๒๓

(๔) ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง, "การแก้ไขเด็กกระทำความผิด", หน้า ๕

(๕) ยง, Op.cit., หน้า ๒๓

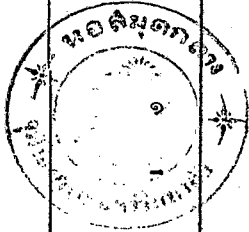
ตาราง ๑

เด็กและเยาวชนที่รับไว้ระหว่างสอบสวน(แสวงกรรมที่ต้องหา)

เรื่อง	จำนวนเด็กและเยาวชน				
	พ.ศ. ๒๕๐๖	พ.ศ. ๒๕๐๖*	พ.ศ. ๒๕๐๖*	พ.ศ. ๒๕๐๖*	พ.ศ. ๒๕๐๖*
ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	๑๐	๑๐	๔	๗	๖
ทำให้เสื่อมเสียอำนาจศาล	-	-	-	-	-
ฟ้องเท็จ เบิกความเท็จ	-	-	-	๑	๑
หลบหนีจากที่คุมขัง	๓	๔	๒	๑	-
ฉ้อโกง	๖๖	๕๖	๑๕	๑๗	๑๕
วางเพลิง	๑๔	๒๐	๑๕	๒๓	๓๑
ปลอมแปลงเงินตรา	๑	-	๒	-	-
ปลอมดวงตราบัตรตราและปลอมตัว	๑	๑	๒	-	-
ปลอมหนังสือ	๕	๑	๕	๔	๓
กระทำความผิดและขโมยทรัพย์สิน	๑๖	๒๕	๒๕	๓๕	๒๑
ลักคนตายโดยเจตนา	๒๖	๑๒	๔	๑๗	๑๔
ลักคนตายโดยไม่เจตนา	๑	๑	๓	๗	๑
ลักคนตายโดยประมาท	๓	๒	๗	๖	๔
ทำร้ายร่างกาย	๑๕๕	๑๖๔	๑๓๐	๑๓๖	๑๕๐
ขโมยทรัพย์โดยประมาทเป็นเหตุให้บาดเจ็บ	๑๑	๑๔	๑๕	๑๔	๑๖
ทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ	๖	-	-	๓	-
หนีประมาท	๒	๒	-	๑	๑
ลักทรัพย์	๕๘๔	๕๑๖	๕๓๘	๕๖๘	๕๗๔
ชิงทรัพย์	๑๑๔	๕๓	๖๓	๓๗	๕๘

เรื่อง	จำนวนเด็กและเยาวชน				
	พ.ศ. ๒๕๐๑	* พ.ศ. ๒๕๐๒	* พ.ศ. ๒๕๐๓	* พ.ศ. ๒๕๐๔	* พ.ศ. ๒๕๐๕
ชิงทรัพย์	๒๖	๓	๑๑	๗	๙
ปล้นทรัพย์	๕๐	๑๑	๕	๒	๙
กรรโชก	๙	๑	-	-	-
รีดเอาทรัพย์	-	-	-	-	๒
ฉ้อโกง	๕	๗	-	๒	๒
ลักยอก	๙	๙	-	๕	๙
รับของโจร	๑	๓	๓	๕	๓
ทำให้เสียทรัพย์	๑๐	-	๓	๓	๕
บุกรุก	๑๒	๙	๙	๑๔	๑๔
ความผิดที่เป็นสุโทษ(ตามประมวล กฎหมายอาญามาตรา ๓)	-	-	๖	๖	๑๒
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ให้โทษ	-	-	๕๐	๑๐๐	๖๗
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินและสุรา	๑	๒	๓	๑	๑
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร	๖	๕	๒	๒	๒
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน	๒๕๕	๑๖๒	๑๓๕	๑๐๕	๑๑๒
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนจรจัด	-	-	-	-	-
ความผิดตามกฎหมายของน้ำ	๑๖	๒๗	๑๗	๑๔	๓
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหาร	๑	-	-	-	-
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนต่างด้าว	๒	-	๒	-	๑

เรื่อง	จำนวนเด็กและเยาวชน				
	พ.ศ. ๒๕๐๑	พ.ศ. ๒๕๐๒*	พ.ศ. ๒๕๐๓*	พ.ศ. ๒๕๐๔*	พ.ศ. ๒๕๐๕*
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด คอกไม้ เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน	๒๗	๑๕	๑๑	๕	๒๖
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยกาสิโน	-	-	-	-	-
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยการสา ธารณสุขและโรคติดต่อ	-	-	-	-	-
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยมาตรา ซึ่งทวงวิค	๕	๓	๒	-	๑
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยการรักษาป่า	-	-	-	-	-
ความนึกตอ พ.ร.บ. ปราบการค้า ประเวณี	-	-	๓	๖	๑๐
ความนึกตอ คำร่างชี้พ้อยุควยโสภณ	-	-	-	-	-
ความนึก พ.ร.บ. ปราบการทำให้แพร หลายและการค้าวัตถุอันลามก	๑	-	-	-	-
ความนึกกฎหมายว่าด้วยการประณมศึกษา	-	-	-	-	-
ความนึกตอกฎหมายว่าด้วยการควบคุม เด็กนักรเิ่มน	-	-	-	-	-
ความนึกอื่น ๆ	๒๓	๒๑	๓๒	๑๕	๓๖
รวม	๑๕๔๘	๑๑๓๕	๑๑๕๓	๑๐๘๑	๑๑๑๘

ที่มา : ศาสดคดีเด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติมุ่งทางศาสดคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่จัดพิมพ์

ประเภทการกระทำผิดที่เด็กและเยาวชนกระทำขึ้นโดยทั่ว ๆ ไปในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ก็มีลักษณะเดียวกันทุก ๆ ปี กล่าวคือ ส่วนใหญ่เป็นการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ รองลงมาคือทำร้ายร่างกายและการพนัน

เมื่อดูจากสถิติปี ๒๕๐๑ - ๒๕๐ ๕ รวม ๕ ปีแล้ว จะปรากฏว่าในจำนวนเด็กกระทำผิดทั้งหมด ๒๐๒๕ คน มีเด็กกระทำผิดฐานลักทรัพย์ถึง ๒๕๕๕ คน หรือเท่ากับร้อยละ ๘๖.๕๐ ทำร้ายร่างกาย ๘๖๘ คน หรือร้อยละ ๑๑.๒๕ และการพนัน ๘๑๗ คน หรือร้อยละ ๑๓.๒๕

การที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมในคดีลักทรัพย์เป็นจำนวนมากนั้น สาเหตุส่วนใหญ่นั้นเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจในครอบครัวของเด็กและเยาวชนเหล่านั้นยังอยู่ในสภาพที่ยากจน รายได้ไม่ค่อยสมคดกับรายจ่าย ในบางรายเด็กจึงต้องหาทางลักเล็กขโมยน้อยเพื่อช่วยตัวเองบ้าง มีจึงเป็นที่น่าเป็นห่วงอยู่ การแก้ไขในปัญหานี้จำเป็นต้องแก้ที่สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวเด็กเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้นพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ไม่เดือดร้อน

ความผิดอีกประเภทหนึ่งที่มีจำนวนสูงขึ้นจนเป็นที่น่าสังเกตคือ ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องจากการทะเลาะวิวาทกันในที่สาธารณะ หรือการร่วมกันไปเป็นกลุ่มกันเพื่อต่อสู้ทำร้ายกับกลุ่มอื่นซึ่งมีความไม่พอใจกัน

ความผิดอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างเป็นที่น่าสังเกต คือ ความผิดฐานลักขโมยเงินการพนัน การกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนประเภทนี้ แม้จะมีลักษณะไม่รุนแรงและไม่ใช่เป็นอาชญากรรมโดยแท้ แต่ก็เป็นที่น่าห่วงที่อาจจะผลักดันให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่วเสื่อมเสียหนักขึ้นได้ ถ้าปล่อยปละละเลยให้เล่นจนตกเป็นนิสัย (๒)

ลักษณะความผิดที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งก็คือ ความผิดก่อกวนหมายว่าควยยาเสพติดให้โทษ (๓) คือ เฮโรอีน อันสืบเนื่องมาจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๑ ข้อ ๒(๓) ที่ให้ยุบเลิกร้านจำหน่ายฝิ่นให้หมดสิ้นเด็ดขาดภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒ และคำสั่งของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒ ว่า

(๒) กิตติ สัทนพนธ์, "ข้อสังเกตจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในรอบปี พ.ศ. ๒๕๐๖", บรรยายทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๗

(๓) ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๗๕, ตอนที่ ๑๐๖, (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๑,

"เนื่องจากที่ไทม์ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม-๒๕๑๖ กำหนดควีกร
เป็นชั้น ๆ เกี่ยวกับการเลิกเสพดินในประเทศไทยโดยจะให้สำเร็จเลิกชากดลงในวันที่ ๓๐ มิถุนายน
นี้ และรัฐบาลได้ระดมเงินทองมากหลายในการรักษาพยาบาลผู้ติดยาเสพติดมาแล้วนั้น

บัดนี้ วันเวลาดำหนดก็มาถึง คือ ในคืนวันนี้เมื่อฝนที่เย็นคืนแล้วทั้งแค้นที่แรกของ
วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เป็นเวลาที่เลิกเสพดินเลิกชากดในประเทศไทย ฉะนั้นวันที่ ๑ กรกฎาคม
๒๕๑๖ จึงนับว่าเป็นวันประวัติศาสตร์วันหนึ่ง เพราะเป็นวันที่เริ่มที่ใหม่ ตอนใหม่ และสังคมใหม่
ของประวัติศาสตร์ชาติไทย.....

.....การเสพดินเป็นภัยร้ายแรงอย่างยิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติทำให้
ชาติต้องสูญเสียทุกวิถีทาง ทั้งในทางสุขภาพอนามัย ในทางเศรษฐกิจ และในทางกำลังงานของ
ชาติ....."

กรณีในปลายปี ๒๕๐๖ ก็ปรากฏมีเยาวชนชาย ๑ คนตกเป็นผู้ต้องหาในความผิดฐาน
นี้ ปี ๒๕๐๓ ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนทั้งหญิงและชายได้ตกเป็นผู้ต้องหาในความผิดนี้ถึง ๕๐ คน
กรณีปี ๒๕๐๔ จำนวนเพิ่มขึ้นถึง ๑ เท่า คือมี ๑๐๐ คน และลดจำนวนลงในปี ๒๕๐๕ เป็น ๖๓
คน และ ๒๕๐๖ เป็น ๓๕ คน ส่วนมากในข้อหาเป็น เรื่องของการมีเฮโรอีนไว้ในครอบครอง
เพื่อจำหน่ายมีจำนวนน้อยที่เป็นผู้เสพเฮโรอีน คือมีเพียง ๒ คนในจำนวน ๓๕ คนของปี ๒๕๐๖

เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กจำนวนมากทำความผิดตั้งแต่อายุน้อยเพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่
ด้อยต่ำ เสพค่านิยมและพฤติกรรมของเด็กมีอาชีพในทางค้ายาเฮโรอีน และยังเสพค้ายาเฮโรอีน
อีกด้วย ค่านิยมและพฤติกรรมของเด็กเหล่านี้จะถูกจับกุมไม่ว่างเว้น เพราะมุ่งหาได้ซึ่งชีพ
ในทางค้ายา และผิดกฎหมายและเป็นภัยต่อสังคม ไม่ได้เอาใจใส่ในการศึกษาอบรมของ เด็ก ต้อง
ถูกจับกุมและขังโทษอยู่ในเรือนจำ เมื่อพ้นโทษมาไม่นานก็ถูกจับกุมซ้ำและเสพเฮโรอีนอีก เด็ก
เห็นตัวอย่างและวิธีการค้ายาเฮโรอีนซึ่งเป็นช่องทางที่จะได้เงินมาจึงทำผิด และบางครั้งเด็กก็ถูก
ชักจูงให้รับจ้างขายเฮโรอีนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีอายุน้อยจำนวนมากถูกจับกุมจนที่จะ

(๒) สำนักงานกลางปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, เอกสารเผยแพร่เรื่องยาเสพติดให้โทษ
เฮโรอีน, ฉบับที่ ๑, ๒๕๐๕, นคร: โรงพิมพ์ก๊กกัประสิทธิ์, ๒๕๐๕, หน้า ๖.

เรียนจบชั้นประถมศึกษา

การที่เด็กอยู่ในแหล่งที่มีการค้าและเสฟเฮโรอีนมาก การหนีออกจากบ้านและการเที่ยวเตร่เร่ร่อนไปตามลำพัง อาจทำให้เด็กตกเป็นเครื่องมือของผู้ใหญ่ที่ประกอบการเลี้ยงชีพในทางไม่สุจริตได้ เด็กจะถูกจ้างให้ขายและซื้อเฮโรอีน และในไม่ช้าตนเองก็ต้องเสฟเฮโรอีนและถูกจับมาดำเนินคดีอันเป็นภาระแก่ศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จะอบรมและให้การศึกษากับเด็กเหล่านี้ ถ้าหากใดก็ตามที่เด็กทำผิดจริงแล้ว ศาลจะเอาตัวเด็กไว้ในสถานฝึกอบรมเพื่อการศึกษา ถ้าจะปล่อยให้เด็กกลับไปอยู่กับครอบครัวของตนในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเสื่อมโทรมและแหล่งค้าและเสฟเฮโรอีนแล้ว จะเป็นการทำลายอนาคตของเด็กโดยตรง

นอกจากจะโจ่งเด็กให้ซื้อและขายเฮโรอีนแล้ว พวกมีจรรยาพิงได้ใช้เฮโรอีนเป็นเครื่องมือมาทำให้เด็กเสฟเฮโรอีน แล้วเสียมสอนให้ทำผิดฐานลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ เพื่อพวกผู้ใหญ่จะได้ส่วนแบ่งผลประโยชน์จากการทำผิดของเด็ก^(๕)

หนึ่งเด็กจะถูกจับคดีลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย การพนัน และเฮโรอีนแล้ว ยังมีลักษณะความผิดที่นำส่งแก่คดีคือ ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืนและวัตถุระเบิด ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีเพียง ๒๘ คน แต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๑ คน ซึ่งสูงกว่าปีที่ล่วงมาแล้วถึง ๔๓ คนหรือเกือบ ๒ เท่าตัว เท่าที่ใดก็ตามที่หาสาเหตุปรากฏว่าเด็กสามารถหาซื้ออาวุธปืนและระเบิดขูดโกงขายในราคาถูก นอกจากนี้ เด็กทำผิดเพราะมีความสนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ เมื่อทราบส่วนผสมของระเบิดขูดแล้วก็หาซื้อมาทำระเบิดขูดขึ้นเอง นอกจากนี้ การที่เด็กมีอาวุธปืนและระเบิดขูดไว้เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เด็กวัยรุ่นอื่น ๆ นิยมกันในฐานะที่เป็นเด็กวัยรุ่นจึงเกิดความนิยมตามผู้อื่น เพื่อจะดำเนินตามสมัยนิยมที่ตนนั้นหรือเพื่อเก็บไว้สำหรับป้องกันตนเอง โดยเกรงว่าคู่อริของตนจะทำร้ายจะได้ใช้ปืนหรือระเบิดขูดเหล่านี้ทำร้ายคู่อริได้ทันเวลาที่ การที่เด็กพกระเบิดขูดเช่นนี้ ปรากฏว่ามีเด็กจำนวนมากได้รับอันตรายจากการระเบิดของระเบิดขูดซึ่งถูกกระแทกกระทั้นและระเบิดโกงาย เด็กบางคนต้องได้รับบาดเจ็บถึงขนาด

(๕) คมกริช, ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, หน้า ๖๔ - ๖๕

มือขาด ทาบอด หรือได้รับบาดเจ็บสาหัส ต้องรักษาพยาบาลเป็นเวลานาน นอกจากจะเป็นอันตรายแก่ตัวเด็กเองแล้ว ยังเป็นอันตรายแก่ผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียง เมื่อระเบิดควย ทำให้ขาดความสงบสุขในหมู่ชุมชนที่มีคนรวมกันหนาแน่น เพราะไม่มีใครทราบไกลล่วงหน้าว่าจะได้รับอันตรายจากระเบิดขวิดเมื่อใด (๑๐)

ความผิดอื่น ๆ ที่เด็กทำผิดโดยทั่วไปแต่ไม่มากนัก โกล่แกมาคนตาย ปรณัตร์พัย ซึ่ง ทรัพย์ มั่งใจ พรากณูเข่าว ช่มชู้นกระทำชำเรา และโสเภณี เป็นต้น (๑๑)

นอกจากนี้ ยังมีความผิดประเภทใหม่ที่เด็กทำผิดในปี ๒๕๐๒ มากขึ้นจนผิดสังเกตุ คือ คดีมีอาวุธปืนและวัตถุระเบิด โดยเฉพาะระเบิดขวิด มีในปี ๒๕๐๒ มีจำนวน ๘๐ คน สูงกว่าปี ๒๕๐๕ ซึ่งมีเพียง ๒๔ คนถึง ๔๓ คน จึงเป็นข้อควรสังเกตุว่านอกไปจากการเห็นเป็นของไกล่เกล็ดของเด็กวัยรุ่นในการขวิดระเบิดขวิดแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่าการขวิดระเบิดขวิดนี้เป็น การพกอาวุธที่ยากแก่การสังเกตุเห็นของเจ้าหน้าที่ ทั้งยังเอาออกมาข่มขู่ผู้อื่นได้ก็กว่าอาวุธอย่างอื่นควย ปรากฏตามทางสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติว่าเด็กมุดองหาในช้อตหานี้บางรายทำให้ ระเบิดขวิดที่ตนพกไปตกในขณะจะขึ้นรถประจำทาง เป็นเหตุให้เพื่อนของตนหลายคนได้รับบาดเจ็บต้องไปรักษาตัวในโรงพยาบาล เด็กบางรายขณะกำลังทำระเบิดขวิดอยู่ ทำให้เกิดระเบิดขึ้นถึงแขนขาด

ความผิดอย่างหนึ่ง ซึ่งเพิ่งจะปรากฏขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นปีแรก คือ ช้องใจ ปรากฏว่าเป็น เรื่องที่เด็กขึ้นรถประจำทางแล้วไม่ยอมเสียค่าโดยสาร ที่เรียกกันว่าเบ้งบ้าง มั่ว สุ่มกับบุคคลอื่นชพาดไม่ทำงานเป็นกิจจะลักษณะ หรือมีเรื่องชกต่อยซึ่งตำรวจท้องที่เคยว่ากล่าว อบรมอยู่ ๆ แล้วภายหลังไปปรากฏตัวใกล้ช้กับเหตุการณัดักทรัพย์หรือทะเลาะวิวาทบ้าง จึงเป็น เหตุให้ถูกจับควยช้อตกั้งกล่าว และในปีแรกมีจำนวน ๑๔ ราย ปรากฏว่าไม่ฟ้องเสีย ๑๒ ราย ซึ่งเป็นเพราะหลักฐานอ่อน (๑๒) ปีต่อ ๆ มาปรากฏว่ามีมุดองหาในช้อตหานี้ตามลำดับคือ ๒๒, ๔๒, ๑๔, ๑๗, ๑๔ และ ๓๓ คนในปี ๒๕๐๒ ซึ่งก็ปรากฏว่าไม่ฟ้องเสีย ๑๗ คน

(๑๐) Ibid., หน้า ๒๕ - ๒๖

(๑๑) Ibid., หน้า ๒๓

(๑๒) ศาสดกี้เด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๐, หน้า ๘

ตามสถิติแสดงจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับชีวิต และร่างกาย และความผิดอื่น ๆ นั้น แต่ด้วยความผิดมีความหมายถึงความผิดดังต่อไปนี้ คือ

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ฉกทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆังทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชก รัคเอาทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก รับของโจร ทำให้เสียทรัพย์สิน บุกรุก

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ได้แก่ ฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย ทำให้แพ่ง ทอดทิ้ง เด็กคนป่วย เจ็บหรือคนชรา ชับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บาดเจ็บ

ความผิดอื่น ๆ ได้แก่ ความผิดนอกจากที่กล่าวข้างต้นทั้งหมด ทั้งตามประมวลกฎหมายอาญาและตามกฎหมายอื่น ๆ ค้าย ส่วนมากได้แก่ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน กระทำอนาจารและข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการยาเสพติดให้โทษ ต่อกฎหมายของน้ำ เช่น ควบคุมเรือยนต์โดยไม่มีประกาศนียบัตรควบคุมเรือ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการขูดขูดเงิน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นต้น

ตาราง ๒
เด็กและเยาวชนที่รับไว้ (แสดงอายุ)

อายุ	จำนวนเด็กและเยาวชน					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๐๑	พ.ศ. ๒๕๐๒ *	พ.ศ. ๒๕๐๓ *	พ.ศ. ๒๕๐๔ *	พ.ศ. ๒๕๐๕ *	
ยังไม่เกินกว่า ๗ ปี	-	-	-	-	๑	
๗ ปี	๒	๓	๔	๔	๔	
" ๘ "	๓	๓	๑๐	๕	๖	
" ๙ "	๔	๕	๒๐	๑๐	๑๑	
" ๑๐ "	๓๒	๔	๑๓	๒๒	๑๔	
" ๑๑ "	๓๕	๒๕	๓๔	๒๖	๒๖	
" ๑๒ "	๘๔	๕๕	๕๓	๖๖	๕๔	
" ๑๓ "	๑๑๑	๖๓	๘๓	๙๔	๙๖	
" ๑๔ "	๑๓๘	๑๒๑	๑๓๓	๑๓๘	๑๑๓	
" ๑๕ "	๒๑๔	๒๓๕	๑๕๘	๒๐๘	๑๙๖	
" ๑๖ "	๓๓๒	๒๓๙	๒๖๓	๑๙๔	๒๘๘	
" ๑๗ "	๓๙๖	๓๐๘	๒๖๒	๒๔๑	๒๖๒	
" ๑๘ " แต่ยังไม่เกิน ๒๐ ปี	๑๔๔	๓๑	๖๓	๖๘	๘๓	
รวม	๑๕๔๔	๑๑๓๕	๑๑๔๓	๑๐๘๐	๑๑๑๘	

ที่มา : รายงานประจำปีของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

ในเรื่องอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมั่งสถานพินิจ ๆ รับถ้วนไว้
เปรียบเทียบ ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๕ ตามสถิตินี้ จะเห็นว่าคนต่างอายุก่อกบฏหรือ
ความเคียดแค้นต่อสังคมไม่เท่ากัน จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มจำนวนสูงขึ้นตาม
อายุ คืออายุน้อยกระทำผิดน้อย จำนวนมาเพิ่มมากขึ้นเมื่อเป็นเยาวชนคืออายุ ๑๔ ปีแล้วสูง
ขึ้นจนถึงอายุ ๑๖ - ๑๗ ปี ที่เป็นเช่นนี้ก็อาจอธิบายได้ว่า เหตุผลเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ใน
การควบคุมให้การ เป็นไปตามกฎหมายไม่ค่อยเอาเรื่องกับเด็กอ่อนอายุ แต่เด็กโตหรือผู้ใหญ่ช่วย
หนุนักถูกเอาใจใส่มากกว่า (๑๓)

(๑๓) ไชยเจริญ, ปัญหาอาชญากรรม, หน้า ๓๖

ตาราง ๓
เด็กและเยาวชนที่รับไว้ (แสดงสัญชาติ)

รายการ	จำนวนเด็กและเยาวชน					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	* พ.ศ. ๒๕๖๒	* พ.ศ. ๒๕๖๓	* พ.ศ. ๒๕๖๔	* พ.ศ. ๒๕๖๕	
๑. สัญชาติไทย						
ก. มีชื่อและสกุล เป็นไทย	๑๑๐๐	๓๓๑	๘๑๕	๓๓๗	๘๓๓	
ข. มีแต่ชื่อเป็นไทย	๘๓	๓๕	๕๘	๓๑	๖๐	
ค. มีแต่ชื่อสกุลเป็นไทย	๑๓	๑๒	๒	๘	๑	
ง. มีชื่อและชื่อสกุล ไม่ใช่ไทย	๓๐๖	๒๕๕	๒๘๖	๒๑๔	๒๒๐	
๒. สัญชาติจีน	๓๓	๑๘	๒๐	๘	๓	
๓. สัญชาติอื่น ๆ	๕	๘	๑	๑	๑	
รวม	๑๕๔๘	๑๑๓๕	๑๑๘๓	๑๐๘๐	๑๑๑๘	

ที่มา : รายงานประจำปีของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

* เป็นสถิติเบื้องต้นที่เด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

ในเรื่องสัญชาติของเด็กกระทำผิด ก็ปรากฏจากสถิติข้างท้ายนี้ว่าในจำนวน ๕ ปี ตั้งแต่ ๒๕๐๑ - ๒๕๐๕ มีเด็กสัญชาติไทย โดยมีชื่อและชื่อสกุลเป็นไทยรวมกัน ๔๖๖ คน และเด็กที่มีสัญชาติไทยแต่มีเชื้อชาติอื่นซึ่งโดยมากเป็นจีน คือมีชื่อเป็นไทย หรือสกุลเป็นไทย หรือชื่อและชื่อสกุลไม่ใช่ไทย และสัญชาติจีนหรือสัญชาติอื่น รวมกันทั้งสิ้น ๑๓๒๔ คน เมื่อเฉลี่ยแล้ว คงได้อัตราส่วนการกระทำผิดของเด็กเชื้อชาติอื่น ๑ คนต่อคนเชื้อชาติไทย ๒.๕ คน ซึ่งที่เป็น ทั้งนี้ก็เพราะมีคนจีนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรีเป็นจำนวนมาก ในบางครั้งเด็กถูกจับอาจจะกระทำผิดเพราะต้องการหึงแบบแผนเดิมเข้าหาแบบแผนใหม่ และขาดกำลังยับยั้งจากภายในตัวเพียงพอ เช่นเด็กที่ท้องมาอยู่ในถิ่นเสเพล และบิดามารดาไม่มีเวลาควบคุมอบรมเอาใจใส่ดูแล (๑๔) เพราะบิดามารดาของประกอบอาชีพ (๑๕) ทำให้เด็กไม่ค่อยได้อยู่ใกล้ชิดบิดามารดาและไม่ได้รับความสนใจตามสมควร ย่อมจะบังเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงและปลอดภัยในชีวิตสัมพันธ์ภาพและความผูกพันทางจิตใจของทั้งสองฝ่ายหย่อนคล้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สังคมในเมืองหลวงของเรานี้ ต่างคนต่างอยู่เสียเป็นส่วนใหญ่ การที่ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน ย่อมเป็นพื้นฐานที่ช่วยให้เด็กชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย

(๑๔) ไชยเจริญ, ปัญหาอาชญากรรม, หน้า ๓๗

(๑๕) นาฏเจดีย์ สุมารังค์, "ปัญหาวัยรุ่นในประเทศไทย," จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์, สัปดาห์ที่ ๑๓, โรงพิมพ์สังคมศาสตร์, ตุลาคม ๒๕๐๖, หน้า ๕๕

(๑๖) เสรีน ปุณณะหิตานนท์, "ปัญหานักพนันในประเทศไทยตามโครงการของสภาวิจัยแห่งชาติ", (ตอน ๒), จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์, สัปดาห์ที่ ๘, โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, เมษายน ๒๕๐๖, หน้า ๕๘

ตาราง ๔

เด็กและเยาวชนที่รับไว้ (แสดงถึงแนวคิด้อมในคานครอบครัว)

รายการ	จำนวนเด็กและเยาวชน					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๐๑	พ.ศ. ๒๕๐๒	พ.ศ. ๒๕๐๓	พ.ศ. ๒๕๐๔	พ.ศ. ๒๕๐๕	
อยู่ร่วมกับบิดามารดา	๘๖๔	๘๘๓	๖๐๘	๕๗๓	๕๕๘	
อยู่รวมแต่บิดาโดยบิดามารดา แยกกัน	๓๕	๑๘	๒๕	๑๐	๒๒	
" โดยมารดาตาย	๗๑	๓๘	๕๒	๓๐	๒๒	
" โดยมีมารดา เลี้ยง	๓๔	๖๑	๒๕	๑๕	๓๔	
อยู่รวมแต่มารดาโดยบิดามารดา แยกกัน	๕๘	๕๑	๕๘	๗๑	๖๗	
" โดยบิดาตาย	๑๙๗	๑๑๘	๑๒๒	๑๑๕	๙๑	
" โดยมีบิดาเลี้ยง	๕๖	๙๗	๕๒	๕๖	๖๔	
อยู่รวมกับผู้อื่นโดยบิดามารดา ตาย	๗๘	๘๗	๘๐	๓๕	๓๘	
" โดยเหตุอื่น	๘๑	๙๒	๗๗	๘๓	๑๖๗	
อยู่รวมกับสามี	๑	๖	๑๓	๓	๗	
เรร่อนไม่มีผู้ปกครอง	๕๑	๕๒	๓๖	๕๘	๕๗	
รวม	๑๕๕๘	๑๑๓๕	๑๑๙๓	๑๐๘๐	๑๑๑๘	

ที่มา : รายงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

ในคานส์สิ่งแวดล้อมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายซึ่งสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กต่างรับไว้ระหว่างปี ๒๕๐๑ ถึง ๒๕๐๕ รวม ๕ ปี ซึ่งมี ๒๐๒๔ คนนั้น ปรากฏว่าเป็นผู้ที่อยู่
ร่วมกับบิดามารดาถึง ๓๐๗๖ คน หรือร้อยละ ๕๑ นอกนั้นล้วนแต่สภาพครอบครัวไม่ปกติ เช่นอยู่
กับบิดาหรือมารดาฝ่ายเดียว โดยบิดามารดาแยกกัน บิดาหรือมารดาตาย หรือมีบิดาเลี้ยงหรือมาร
ดาตาย หรือมีบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยง และเป็นเด็กเร่ร่อนไม่มีผู้ปกครองรวม ๒๒๕ คน หรือ
ร้อยละ ๓.๓๓

ตาราง ๕

เด็กและเยาวชนที่รับไว้ (แสดงสิ่งแวดลอมในค่านการศึกษา)

รายการ	จำนวนเด็กและเยาวชน					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๐๑	พ.ศ. ๒๕๐๒	พ.ศ. ๒๕๐๓	พ.ศ. ๒๕๐๔	พ.ศ. ๒๕๐๕	
ต่ำกว่าประถมศึกษา ๑	๑๓๓	๑๒๘	๙๓	๑๒๓	๑๑๐	
ประถมศึกษา ๑	๑๔๑	๕๔	๕๒	๕๕	๕๓	
ประถมศึกษา ๒	๑๓๒	๘๓	๑๑๙	๓๖	๓๘	
ประถมศึกษา ๓	๑๘๘	๑๕๘	๑๑๖	๑๐๓	๑๐๖	
ประถมศึกษา ๔	๓๓๐	๓๓๑	๓๒๘	๓๒๒	๓๑๒	
มัธยมศึกษา ๑ (หรือ ประถมปีที่ ๕)	๘๐	๓๔	๓๓	๓๖	๖๓	
" ๒ (" " ๖)	๘๘	๘๖	๓๓	๖๘	๓๐	
" ๓ (" " ๗)	๙๙	๘๐	๓๘	๘๒	๘๘	
" ๔ (หรือ ม.ศ. ๑)	๑๐๖	๖๓	๕๐	๖๙	๘๔	
" ๕ (" " ๒)	๖๐	๓๙	๓๘	๔๑	๖๒	
" ๖ (" " ๓)	๒๖	๓๔	๔๘	๓๙	๖๓	
สูงกว่ามัธยมศึกษา ๖ (หรือ ม.ศ. ๓) ๓๕		๑๖	๒๖	๒๒	๓๘	
รวม	๑๕๕๘	๑๑๓๕	๑๑๔๓	๑๐๘๐	๑๑๑๘	

ที่มา : รายงานของสําคคค็เด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติซึ่งทางสําคคค็เด็กและเยาวชนกลางยังมิได้จัดพิมพ์

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาของเด็กที่กระทำผิด ปรากฏว่าโดยรวม ๕ ปี มีผู้รับการ
ศึกษาชั้นประถมปีที่ ๔ และต่ำกว่าถึง ๓๓๗๘ คนในจำนวนเด็กทั้งหมด ๒๐๒๔ คนหรือร้อยละ
๒๕.๕๐ ซึ่งนับได้ว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่ากระทำผิดมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น อาจพิจารณาได้
เป็นหลายทาง เช่น เพราะเป็นผู้มีสติปัญญาต่ำ ไม่อาจศึกษาสูงไปกว่าชั้นประถมศึกษาได้ เพราะ
ปรากฏว่าในจำนวน ๓๓๗๘ คนที่มีการศึกษาเพียงชั้นประถมนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ ๔
เพียง ๑๒๖๔ คน หรือเท่ากับร้อยละ ๔๕ เท่านั้น นอกจากนี้ยังอาจพิจารณาไปได้อีกว่าเพราะความ
ไม่เอาใจใส่ในการศึกษาของบุตร หรือเพราะความยากจนไม่สามารถจัดหาเสื้อผ้า เครื่องเขียน
แบบเรียนโต๊ะเก้าอี้ โต๊ะครกถวน ในทางกลับกัน การที่ผู้ได้รับการศึกษาสูงขึ้นกระทำผิดน้อย ก็
อาจเป็นเพราะเด็กเหล่านี้เป็นผู้มีสติปัญญาดี มีฐานะพอสมควรที่จะส่งเสริมให้เรียนชั้นสูง ๆ ได้
เมื่อเด็กเอาใจใส่ในการเรียนเสียแล้ว โอกาสที่จะเที่ยวเตร่คบเพื่อนชั่วก็ย่อมน้อยลง หรือไม่
มีความเดือดร้อนทางการเงินที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินได้ง่าย ๆ

มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเด็กนักเรียนที่กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย
หรือระเบิดขวด มักปรากฏว่าเป็นพวกที่ไม่สนใจเล่าเรียน ชอบหนีโรงเรียนเสมอ เด็กอ้าง
เหตุผลว่าเรียนไม่ทันเพื่อน สติปัญญาไม่ดีเลยไม่สนใจในการเรียน พวกเหล่านี้จะพยายามหลบ
หนีออกจากโรงเรียนแล้วจับกลุ่มกันไปเที่ยวเล่นในบางครั้งปรากฏว่าผู้ปกครองมิได้ทราบถึงสาเหตุ
ที่เด็กของของตนหนีโรงเรียน จนเมื่อถูกจับส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชนแล้ว จึงทราบความจริง
เด็กของตนขาดเรียนเป็นเวลานาน เหตุที่ผู้ปกครองไม่ทราบว่าเด็กของตนหนีโรงเรียนเช่นนี้
เพราะผู้ปกครองต้องออกไปประกอบอาชีพ หรือมีเดะนั้นก็เห็นว่าเด็กของตนแต่งตัวนักเรียนออกจาก
บ้านไปในตอนเช้าและกลับบ้านในตอนเย็นตามปกติ นอกจากนี้ฐานะความยากจนของบิดา
มารดาที่ไม่สามารถหาเครื่องอุปโภคในการเรียนให้เด็กได้ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่ไปโรงเรียน
เด็กรู้สึกเข้าเพื่อนไม่ได้ แต่ในขณะที่เด็กนักเรียนเป็นจำนวนมากที่ผู้ปกครองมีฐานะดี มี
ความเอาใจใส่อยากให้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จชั้นสูง พยายามแนะนำและเคี่ยวเข็ญให้ศึกษา
เล่าเรียน แต่ไม่เป็นผล เด็กหนีโรงเรียนและเที่ยวเตร่ไม่หยุดยั้งถึงกับเอาไว้มือถือก็มี ทั้งนี้
น่าจะมีสาเหตุที่แฝงอยู่ในตัวเด็กนั้นบ้าง เด็กนักเรียนที่มีปัญหาเหล่านี้จะออกนอกบริเวณโรงเรียน

และจับกลุ่มเที่ยวเตร่ไปในที่ต่าง ๆ หรือมีจะนั่งกันไปมั่วสุมเป็นกลุ่มก้อน ในที่สุดอาจก่อให้เกิด
การกระทำผิดเช่นทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายระหว่างเด็กนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ นั้นได้ หรือ
กระทำผิดฐานลักทรัพย์โดยชักชวนกันเป็นต้น (๑๗)

แม้เด็กนักเรียนในชั้นและโรงเรียนเดียวกันก็มีเหตุวิวาททำร้ายร่างกายระหว่าง
เด็กนักเรียนซึ่งไม่สนใจกับการเรียน กับกลุ่มที่ตั้งหน้าตั้งตาเรียน ซึ่งเรื่องเป็นไปในทำนอง
อิจวาที่อีกกลุ่มหนึ่งเรียนดีกว่าตน

ตาราง ๒

เด็กและเยาวชนที่รับไว้ (แสดงสิ่งแวดลอมในคานการอาชีพ)

รายการ	จำนวนเด็กและเยาวชน					หมายเหตุ
	พ. ศ. ๒๕๐๑	พ. ศ. ๒๕๐๒	พ. ศ. ๒๕๐๓	พ. ศ. ๒๕๐๔	พ. ศ. ๒๕๐๕	
๑. กาลังเป็นนักเรียน	๓๘๒	๒๔๕	๓๐๒	๓๒๕	๓๒๑	
๒. ประกอบอาชีพโดยช่วย ผู้ปกครอง	๒๖๓	๑๘๘	๑๖๒	๑๓๖	๑๗๑	
๓. ประกอบอาชีพมีรายได้อ้าง						
ก. เกี่ยวกับรถยนต์รับจ้าง	๑	๘	๑๘	๒	๑๑	
ข. เกี่ยวกับเรือรับจ้าง	๕	๒๕	๓	๖	๒	
ค. เกี่ยวกับรถสามล้อรับจ้าง	๑	๘	๑	-	๓	
ง. เป็นกสิกร	๘	๑๑	๗	๑๔	๘	
จ. เป็นกรรมกร	๑๖	๓๕	๘	๑๕	๑๖	
ฉ. เป็นคนรับใช้หรือลูกจ้าง	๕๕	๒๓๑	๒๑๘	๒๒๘	๒๒๐	
ช. เกี่ยวกับการช่างฝีมือ	๘	๕๘	๒๒	๑๕	๖	
ซ. เกี่ยวกับการค้าเบ็ดเตล็ด	๒๘	๕๗	๕๕	๓๒	๓๑	
ด. เกี่ยวกับเครื่องกล	๒	-	-	-	๔	
อ. อื่น ๆ	๘	๓	๑๕	๓๑	๓	
๔. ไม่ประกอบอาชีพ	๓๕๔	๒๖๓	๓๓๐	๒๕๐	๒๘๘	
๕. ไม่ประกอบอาชีพแต่รับ วาประกอบมีจนาชีพ	-	๑๑	๗	๑๕	๓๓	
รวม	๑๕๔๘	๑๑๓๕	๑๑๕๓	๑๐๘๐	๑๑๑๘	

ที่มา : สําคคกัเด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติที่ สําคคคกัเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

จากสถิติแสดงสิ่งแวดล้อมในด้านการอาชีพ จะเห็นว่าจำนวนเด็กทั้งหมดใน ๕ ปีมี ๒๐๒๕ คนเป็นเด็กที่ไม่ประกอบอาชีพอะไรเลย ๑๔๕๕ คน หรือเท่ากับร้อยละ ๒๘.๖๕ และมีเด็กที่รับว่าตนประกอบมีอาชีพเพียง ๖๖ คน หรือร้อยละ ๑ เท่านั้น และกำลังเป็นนักเรียนอยู่ ๑๕๓๕ คน หรือร้อยละ ๒๕.๘๘ เมื่อพิจารณาประกอบกับสถิติในด้านการศึกษาแล้ว ก็จะได้เห็นลักษณะส่วนตัวของเด็กพวกนี้ได้ว่า เป็นพวกที่มีการศึกษาค่ำ ส่วนใหญ่ไม่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา เมื่อมีการศึกษาค่ำจึงหางานทำยาก งานที่ทำส่วนมากเป็นพวกใช้แรงงาน และมีรายได้ไม่แน่นอน เด็กจึงเกิดความเบื่อหน่ายต่อการทำงานแล้วเที่ยวเตร่หาทางดิ้นรนต่อไป (๑๘)

(๑๘) Ibid., หน้า ๖๘

บทที่ ๔

วิธีการในการแก้ไขให้กลับตัวเป็นคนดี

ความประพฤติของเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่ยากและควรอยู่ในความสนใจของ
 ทุกรรรมครูและของทางราชการ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นเรื่องหนักใจแก่บิดามารดาผู้ปกครองหรือ
 ครูอาจารย์ที่จะต้องรับภาระหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้เด็กและเยาวชนประพฤติทำความดีเท่า
 นั้น แม้ในวงการนักกฎหมายและวงการทางศาลก็ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญ เพราะความประพฤติ
 ของเด็กและเยาวชนย่อมเกี่ยวเนื่องไปกับปัญหาทางสังคม เด็กและเยาวชนมีระยะเวลาที่จะ
 เป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า อันจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต เมื่อกลายเป็นผู้กระทำผิดนึกว่า
 เป็นเด็กที่เกิดมาเคราะห์ร้ายหรือเกิดมามีกรรม เป็นเด็กที่ไม่สามารถจะช่วยตัวเองได้ และ
 ไม่สามารถจะเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีของชาติได้ ถ้าสังคมทอดทิ้งไม่ช่วยเหลือ เด็กพวกนี้จะ
 กลายเป็นภาระอันหนักและอาจเป็นภัยแก่สังคมในที่สุด^(๑) ดังนั้นเมื่อเด็กกระทำผิด เราก็ไม่
 ควรใช้วิธีลงโทษเป็นเครื่องมือแก้ไขก่อน ถ้าเด็กและเยาวชนนั้นยังพอจะแก้ไขได้ด้วยวิธีการ
 ให้การศึกษาอบรม แนวความคิดของศาลในปัจจุบันมิได้มุ่งลงโทษเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำผิด
 เช่นอาชญากรผู้ใหญ่ แต่จะหาทางเข้าช่วยสงเคราะห์ ฉะนั้น ในการพิจารณาคดีของศาลคดี
 เด็กและเยาวชน ศาลจึงคำนึงถึงสวัสดิภาพของเด็กซึ่งควรจะได้รับ การฝึกอบรมสั่งสอนและ
 สงเคราะห์ ให้กลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษ โดยจะต้องคำนึงถึงบุคคลิกลักษณะ
 สุขภาพ และภาวะแห่งจิตใจของเด็กและเยาวชน ซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไป และลงโทษ
 หรือใช้วิธีการให้เหมาะสมแก่เด็กหรือเยาวชน และพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยา
 ชนจะได้รับการกระทำผิดร่วมกัน^(๒)

(๑) สุวรรณ รื่นยศ, "การช่วยเหลือเด็กเนรเทศในงานที่ระลึกฉลองวันเด็กแห่งชาติ,"
การประชาสัมพันธ์ ปีที่ ๔, ฉบับที่ ๕, พระนคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, ตุลาคม ๒๕๐๒, หน้า ๑๖-๑๗

(๒) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "การสงเคราะห์เด็กและเยาวชนโดยศาลคดีเด็กและ
 เยาวชนกลาง" คุณภาพ, เล่ม ๑, ปีที่ ๑๐, พระนคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, มกราคม ๒๕๐๖,
 หน้า ๒๒ - ๒๓

ในด้านกา^๑รแก้ไขก็เช่นกัน ศาลได้คำนึงถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กกระทำผิดประกอบ การพิจารณา เช่น บ้านแตก ความไม่ปรองดองในครอบครัว ประวัติของเด็กที่ไม่อาจจะปรับตัว เข้ากับสังคมได้ ฯลฯ เป็นหลักประกอบการพิจารณาให้เด็กกลับตัวเป็นคนดี^(๓)

ก. หลักในการแก้ไข

การแก้ไขเด็กและเยาวชนที่ประพฤติผิดไปแล้วให้กลับตัวเป็นคนดีต่อไปนั้น ก็ เป็นเช่นเดียวกับนายแพทย์รักษาคนไข้ คือในขั้นแรกจะต้องทราบสาเหตุแห่งโรคหรือการกระทำ ผิดของเด็กและเยาวชนนั้นเสียก่อน เพื่อจะได้ให้การรักษาหรือวางแผนแก้ไขรายตัวได้โดยถูก ต้องเป็นผลดี

๑. การศึกษาชีวประวัติรายตัวและสาเหตุแห่งการกระทำผิด

ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำผิดและอาชญากรรมเป็นปัญหา เกี่ยวกับผู้กระทำผิด แต่ละคนเป็นรายตัวเสมอ การศึกษารายละเอียดคดีแต่ละคดีและการวิเคราะห์สรุปรวมของแต่ละ คดี เป็นวิถีทางอันเดียวที่จะนำไปสู่ความจริงและจะนำไปสู่ความเข้าใจอันมีคุณค่ายิ่ง ใน ส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลแต่ละคน ตลอดจนบุคลิกลักษณะของเขา อันเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน^(๔) ความผิดพลาดของงานส่วนมากเกี่ยวกับการไม่ได้ใช้วิธีการตลอดจนเทคนิคในการสงเคราะห์ราย ตัวให้เพียงพอ^(๕)

เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของเด็กและเยาวชนอย่างถูกต้อง ศาลคดี เด็กและเยาวชนมีพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนทำหน้าที่สืบเสาะประ วัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรมสุขภาพ (มีรายงานของแพทย์และจิตแพทย์ประกอบ)

(๓) Max Grunhut, Juvenile Offender Before the Court, Oxford: The Clarendon Press, 1956, p. 110

(๔) William Healy, The Individual Delinquent, Boston: Little Brown & Co., 1922, pp. 22-25.

(๕) Paul V. Young, Social Treatment in Probation and Delinquent, New York: McGraw-Hill Book Company, Inc., 1937, p. 30

ฐานะความเป็นอยู่ทางครอบครัว รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชน แล้วรายงานให้ศาลทราบเพื่อประกอบดุลยพินิจของศาลในการหาวิธีแก้ไขอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งตกเป็นผู้กระทำความคิด ให้กลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดีอันจะเป็นประโยชน์แก่สังคม จากรายงานของพนักงานคุมประพฤตินี้ ทำให้ศาลทราบถึงปัญหาเฉพาะของตัวเด็กและเยาวชน ได้เป็นอย่างดี(๖)

เมื่อเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในอำนาจระบอบคดีของศาลคดีเด็กและเยาวชนถูกจับกุมในข้อหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด อำนาจการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนจะอยู่กับพนักงานสอบสวนระหว่างสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่มาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ต่อจากนั้น สถานพินิจจะรับตัวมาควบคุมไว้หรือปล่อยตัวไปชั่วคราวก็ได้ หากมิได้ปล่อยชั่วคราวไปก็จะควบคุมไว้ที่สถานแรกรับของสถานพินิจสำหรับการดำเนินการภายหลังรับตัวแล้วนี้ สถานพินิจจะตรวจพินิจและประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็กและสิ่งแวดล้อม ส่วนพนักงานสอบสวนจะยังคงดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความคิดต่อไป โดยจะสอบสวนเด็กหรือเยาวชนเพิ่มเติม ณ ที่ทำการของสถานพินิจอีกก็ได้

การที่เด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา มิได้เป็นการควบคุมตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่เมื่อจะลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างไรแล้ว ศาลจะหักวันที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจมาแล้วให้(๗)

การดำเนินของสถานพินิจก่อนศาลพิพากษา มีจุดประสงค์ที่จะ

(๖) สัมภาษณ์, คุณคมกริช วัฒนเสถียร, หัวหน้ากองคุมประพฤติ, ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, ๕ เมษายน ๒๕๐๗

(๗) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำความคิด, หน้า ๗

๑. ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ท้องหว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ ในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี ในกรณีที่จะต้องควบคุม

๒. ให้มีการตรวจรักษาพยาบาลเด็กและเยาวชนในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี

๓. สืบเสาะข้อเท็จจริงในเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนที่ท้องหว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวง เกี่ยวแก่เด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำผิด

๔. ทำรายงานของสถานพินิจแสดงข้อเท็จจริงและความเห็น เกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีแล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาล ก็เสนอความเห็นเช่นนั้นต่อศาลด้วย (๔)

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว กฎหมายยังบัญญัติให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ พนักงานสังคม ครู พนักงานคดี และพนักงานอื่น เพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร (๕)

การศึกษาชีวิตประวัติรายตัวและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน จึงมีพนักงานหลายฝ่ายกระทำร่วมกัน แต่ส่วนใหญ่ได้แก่พนักงานคุมประพฤติที่จะเป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากนี้ ก็มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่กองแรกรับที่ทำการการศึกษาชีวิตประวัติรายตัวและสาเหตุการกระทำผิด เท่าที่เกี่ยวกับงานของตนด้วย ซึ่งจะได้ศึกษาต่อไป

(๔) Ibid., หน้า ๗

(๕) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔, มาตรา ๑๒

๑. พนักงานคุมประพฤติ

จุดประสงค์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤตินักไปในทางใหญ่หาที่ ความนึกคิด นิสัยใจคอ และลักษณะที่เป็นอันตรายอันอยู่ในความหวังที่จะแก้ไขได้หรือไม่ของผู้ต้องหา แล้วประมวลข้อเท็จจริงเสนอความเห็นต่อศาล^(๑๐) การคุมประพฤตินั้นไม่ใช่สิทธิของผู้ต้องหา แต่อยู่ที่ดุลยพินิจของศาล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อการเลือก ว่าผู้ใดควรจะใช้วิธีคุมประพฤติหรือไม่ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของพนักงานคุมประพฤติ

พนักงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชน ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔, ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ และต้องมีพื้นความรู้เป็นผู้ได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตหรือนิติศาสตร์บัณฑิต หรือประกาศนียบัตรวิชาสังคมสงเคราะห์ของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต หรือนิติศาสตร์บัณฑิตมาแล้ว^(๑๑)

ส่วนค่านการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงมาได้ อย่างไรก็ตาม จะได้อีกโดยทั่ว ๆ ไปก่อน เพื่อให้ทราบหลักไปพร้อมกับการปฏิบัติ

เด็กที่จำเป็นต้องควบคุมตัวไว้เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง จะถูกส่งตัวไปยังสถานแรกรับ ระยะเวลาที่จะควบคุมไว้นี้ ส่วนมากไม่มีกำหนดไว้ในกฎหมาย เพราะมีเรื่องจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงหลายท่านด้วยกัน อย่างไรก็ตามก็มีข้อแนะนำว่าระยะเวลาสัก ๑๔ วัน เป็นระยะที่พอสมควรแล้ว ความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนนั้น นอกจากเพื่อเลือกว่าควรจะใช้วิธีการคุมประพฤติแก่ผู้ใดได้ และควรใช้วิธีแก้ไขรายตัวในแผนการอย่างไรจึงจะเหมาะสมแก่แต่ละราย จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหาโดยปกติก็มีพวกที่พยายามปกปิดที่อยู่จริง

(๑๐) สง่า สีนะสมิต, "คู่มือพนักงานคุมประพฤติ," รายงานการฝึกและดูงานในต่างประเทศ, ๒๔๙๘, (โรเนียว : ๒๕๐๖) หน้า ๒๒

(๑๑) ประกาศ อ.ก.พ.กระทรวงยุติธรรม, ฉบับที่ ๓๓, พ.ศ. ๒๕๐๔, ๒๕ กันยายน

พยายามเล่าเรื่องเท็จ เหล่านี้ถ้าไม่มีพนักงานคุมประพฤติตรวจสอบความจริงเสียก่อน ก็จะทำให้การพิจารณาผิดพลาดได้

แหล่งที่พนักงานไปแสวงหาข้อเท็จจริงนั้นก็มาจากคำรวจ เพื่อทราบเรื่องราวและความผิดที่ของเขาคือการถูกจับกุม ประวัติที่เคยทำผิดมาแล้วทั้งตัวเขาหรือบุคคลในครอบครัวของเขา ซึ่งในเรื่องนี้คำรวจทนายจะทราบดีเรื่องที่ว่าทองที่ของเขามีถิ่นอันธพาลอยู่อย่างไร มีตรอกมีซอยที่ไม่ปลอดภัยอยู่อย่างไร และเด็กที่ถูกจับเป็นเด็กแบบไหน เหล่านี้เป็นต้น

แหล่งที่สอง จากโรงเรียน ซึ่งครูจะให้ข้อเท็จจริงได้เกี่ยวกับการเรียน ความประพฤติและสุขภาพ นอกจากนั้นถ้าพนักงานคุมประพฤติจะสอบถามให้ได้ความไว้วางใจจากครูในเรื่องการเงินของครอบครัวเด็ก และสภาพทางอารมณ์ของเด็กอีกด้วย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการสัมภาษณ์เด็กในภายหลัง และในเรื่องสภาพทางอารมณ์ของเด็กนี้ ควรจะได้ให้ข้อเท็จจริงในเรื่องสมาชิกในครอบครัวของเด็ก ความสามารถและความสนใจของเด็ก ความยุ่งยากที่เด็กเคยเกิดขึ้นในโรงเรียน และความรู้สึกของครูต่อเด็กคนนั้นด้วย

แหล่งที่สาม จากองค์การสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งในต่างประเทศมีมาเพื่อให้ข้อเท็จจริงก็มี เกี่ยวกับครอบครัวของเด็กเคยประสบความยุ่งยากอะไรมาบ้างแล้ว และเคยได้รับความช่วยเหลืออย่างไร

แหล่งที่สี่ จากที่อยู่ของครอบครัวเด็ก พนักงานคุมประพฤติจะไปพบปะที่หลังเมื่อตรวจสอบจากแหล่งอื่นแล้ว สิ่งที่ต้องการทราบจากครอบครัวก็คือ สังเกตว่าบิดามารดามีสภาพในทางอารมณ์อย่างไร และเคยเลี้ยงดูเด็กอย่างไร สุขภาพของบุคคลในครอบครัว บรรยากาศโดยทั่ว ๆ ไปของครอบครัว ทำหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อเด็ก (๑๒) เรื่องบ้านก็เช่นกัน เพราะบ้านแตก (broken home) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นมูล

(๑๒) สง่า, คู่มือพนักงานคุมประพฤติ หน้า ๒๓ - ๒๔

เหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก บ้านที่แตกแยกและไม่สามารถจะให้ความรักและความคุ้มครอง ความอบอุ่นแก่เด็ก ทำให้เด็กจำนวนมากกระทำผิด^(๑๓) เหล่านี้ เพื่อหยั่งทราบว่ามีคามารคา ไค่ถายทอดคณิสัยใจคอหรือทำให้เด็กมีนิสัยใจคออย่างไร และมาตรฐานในทางศีลธรรมของครอบครัวนั้นอยู่ในขนาดไหน นอกจากนั้นการไปพบปะยังครอบครัวของเด็กนี้เอง มักจะมีปัญหาเรื่อง ขาวบ้านตามมากด้วย พวกที่ชอบชกแทรกอยากรู้อยากเห็น มักจะเอาข้อเท็จจริงชนิดพรายกระ ชิบมาเล่าให้พนักงานคุมประพฤติฟัง ซึ่งพนักงานคุมประพฤติจะต้องฟังหูไว้หู ดูเจตนาของผู้ให้ ข้อเท็จจริงเหล่านั้นด้วย

แหล่งที่มา ก่อนที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงจากตัวเด็กโดยการสัมภาษณ์ ควรได้ รายงานของแพทย์ จิตแพทย์ และหัวหน้าหน่วยสถานแรกรับอีกด้วย เจ้าหน้าที่เหล่านี้ได้สังเกต เด็กโดยใกล้ชิด และใช้หลักวิชาในการตรวจสภาพภายในของเด็ก จะเป็นประโยชน์ต่อการ คลายข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กไปได้มาก

แหล่งสุดท้าย คือ การสัมภาษณ์เด็ก

ในเรื่องการแสวงหาข้อเท็จจริงนี้จะเห็นได้ว่าพนักงานคุมประพฤติ อาจจะใช้ การติดต่อทางโทรศัพท์หรือใช้จดหมาย หรือใช้วิธีไปพบปะด้วยตนเอง เรื่องเหล่านี้ย่อมกิน เวลาและยิ่งกว่านั้น บางรายถิ่นที่อยู่กับถิ่นที่กระทำผิดอยู่คนละท้องถิ่น ซึ่งทำให้การแสวงหา ข้อเท็จจริงลำบากขึ้น บางรายพยายามปกปิดที่อยู่อจริง เพราะไม่ต้องการให้ครอบครัวเข้า มายุ่งเกี่ยวกับเรื่องของคนชั่วร้าย รายที่เป็นเช่นนี้พนักงานคุมประพฤติก็ย่อมเหมือนคล่าอยู่ในความ มีด ต้องอาศัยเหตุแวดล้อมเป็นกรณีในการแสวงหาข้อเท็จจริง^(๑๓)

๒. แพทย์

แพทย์มีหน้าที่ตรวจพิเคราะห์สุขภาพทั่ว ๆ ไปแก่เด็กและเยาวชนทุกรายที่ส่ง

(๑๓) British Government Publication, Sixth Report on the Work of the Children's Department, May 1951, p. 44.

(๑๔) ส่งา, คู่มือคุมประพฤติ, หน้า ๒๔ - ๒๕

ตัวมายังสถานพินิจ และทำรายงานผลการตรวจเพื่อประกอบรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็กที่ผู้อำนวยការสถานพินิจจะเสนอต่อพนักงานสอบสวนและศาล

การตรวจของแพทย์ที่สำคัญในการศึกษาชีวประวัติรายตัวและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กก็คือ การหาขอบกระดูกทางร่างกาย ซึ่งจะแสดงถึงประวัติของเด็กนั้น คือ ความไม่สมประกอบในตัวของเด็กเอง ซึ่งโดยทั่วไปถือเป็นสาเหตุอันควรคำนึงอีกประการหนึ่ง นั้น ปรากฏในคดีของศาลคดีเด็กและเยาวชนว่าความพิการของร่างกาย เช่น มีคอแม่เหมือนคองู หัวหลิมเล็ก เตี้ย แกรน เป็นใบ^(๑๕) นอกจากนี้การตรวจร่างกายบางรายทำให้เกิดหลักฐาน และผู้ต้องหายอมจำนนต่อพนักงานคุมประพฤติ ทำให้ข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้น^(๑๖) เช่น บางรายให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติว่าไม่เคยเที่ยวหญิงโสเภณี แต่ปรากฏจากการตรวจร่างกายว่าเป็นกามโรค เป็นต้น หรือในรายหญิงที่ถูกกล่าวหาผิดต่อพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี การตรวจร่างกายที่พบหญิงนั้นเป็นกามโรคอยู่ ย่อมช่วยให้ข้อเท็จจริงดีขึ้น

๓. จิตแพทย์

ผู้ให้ข้อเท็จจริงในเรื่องภาวะแห่งจิตของเด็กและเยาวชน คือ จิตแพทย์ ซึ่งการตรวจทางจิตนี้กระทำภายหลังการตรวจร่างกายของเด็กที่สถานพินิจ เฉพาะรายที่เห็นสมควรเท่านั้น

การตรวจคนสาเหตุแห่งการกระทำผิดย่อมต้องอาศัยการตรวจพิเศษทางจิตเป็นหลักสำคัญทางหนึ่งด้วย เพราะเด็กอาจกระทำผิดสืบเนื่องมาจากความวิปริตหรือความแปรปรวนทางจิต เป็นโรคประสาทหรือโรคจิตก็ได้ และรายงานของจิตแพทย์ในเรื่องเหล่านี้จะได้เสนอพร้อมกับรายงานตรวจร่างกายและรายงานของพนักงานคุมประพฤติเพื่อประกอบการ

(๑๕) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๑, หน้า ๒๔

(๑๖) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๕, หน้า ๒๐

พิจารณาของพนักงานสอบสวนและศาล ในอันที่จะได้ทราบถึงความประพฤติและบุคลิกภาพของ เด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิดโดยแท้จริง การตรวจทางจิตจึงเป็นการตรวจตามหลักวิชาโรคจิต บางรายได้ทำการทดสอบทางจิตวิทยา โดยนักจิตวิทยาเพื่อช่วยให้การตรวจพิเคราะห์ได้เป็น ไปโดยถูกต้องยิ่งขึ้น (๑๗) แม้แต่ผู้ใหญ่ จิตแพทย์ในปัจจุบันนี้ก็พยายามที่จะให้มีกฎหมายและวิธีการ พิเศษสำหรับแก้ไขผู้มีจิตบกพร่อง เพราะไม่ยากให้มีการลงโทษ โดยนำไปอยู่ในทัณฑสถานโดยมีจิตแพทย์ดูแล (๑๘)

๔. นักจิตวิทยา

ขณะที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางยังไม่มีตำแหน่งนักจิตวิทยา ทั้ง ๆ ที่ตาม มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรม พ.ศ. ๒๔๘๔ กำหนดให้ให้นักจิต วิทยาเป็นผู้ช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก งานในหน้าที่นักจิตวิทยาขณะนี้จึง ได้ให้พนักงานสังคมโท ซึ่งได้รับการอบรมในหลักสูตรการทดสอบทางจิตจากโรงพยาบาลสมเด็จ เจ้าพระยา เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่

การทดสอบทางจิตวิทยานี้ก็เพื่อช่วยให้การตรวจพิเคราะห์ของจิตแพทย์ได้เป็นไป โดยถูกต้องยิ่งขึ้น เช่น ในรายเด็กหรือเยาวชนผู้มีปัญญาต่ำ ซึ่งเป็นโรคจิตทรมหรือปัญญาอ่อน (Feeble mindedness) เพราะบุคคลจำพวกนี้อาจตกเป็นทาสแห่งการชักจูงทางจิต ให้กระทำความผิดต่าง ๆ ได้ง่าย และจัดให้อยู่ในประเภทความเกเร อันเป็นผลจากความ พิกัดทางปัญญา ซึ่งบุคคลประเภทนี้จักมีความโน้มเอียงในการกระทำความผิดสูงกว่าธรรมดา (๑๙)

๕. เจ้าหน้าที่กองแรกรับ

เด็กและเยาวชนซึ่งกระทำความผิดกฎหมายและถูกส่งตัวมาบังสถานพินิจนั้น ถ้าไม่มี

(๑๗) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, หน้า ๒๓

(๑๘) Walter C. Reckless, The Crime Problem, New York: Appleton-Century Crofts Inc., 1955, p. 453.

(๑๙) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, หน้า ๒๓ - ๒๔

การปล่อยตัวไปชั่วคราว ก็จะต้องถูกส่งตัวไปยังกองแรกรับควบคุมตัวไว้ในระหว่างสอบสวนและพิจารณา เจ้าหน้าที่กองแรกรับจะต้องสังเกตความประพฤติของเด็กจากท่าทีที่เด็กนั้นแสดงออกในระหว่างควบคุมอยู่ในสถานแรกรับ แล้วทำรายงานการพิจารณาความประพฤติส่งไปพร้อมกับข้อเท็จจริงทางพนักงานคุมประพฤติ และจัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมวิชาสามัญ วิชาชีพ และการฝึกนิสัยขั้นต้นเท่าที่พอเหมาะกับเวลาอันสั้นที่อยู่ในสถานแรกรับ (๒๐)

เมื่อพนักงานคุมประพฤตีสืบเสาะข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นประกอบกับรายงานการตรวจวิเคราะห์ทางกายของแพทย์ การตรวจวิเคราะห์ทางจิตของจิตแพทย์ และรายงานพินิจของกองแรกรับแล้ว ก็จะแสดงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเสนอรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนี้ในนามของผู้อำนวยการสถานพินิจส่งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีแล้วแต่กรณี และเสนอต่อศาลด้วยเมื่อมีการฟ้องแล้ว

๒. การวางแผนแก้ไขรายตัว

ในรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่เสนอไปยังพนักงานสอบสวนและศาลดังกล่าวในข้อ ๑ นั้น นอกจากแสดงสาเหตุแห่งการทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนแล้ว จะได้เสนอแผนแก้ไขรายตัวพร้อมกันด้วย เพราะการที่จะควรทำอย่างไรกับผู้กระทำผิดในชั้นต่อไปจึงจะเหมาะสม และจะใช้วิธีคุมประพฤติกี่หรือไม่ เป็นข้อที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องพิจารณาเมื่อการแสวงหาข้อเท็จจริงของเขาโดยยุติลง เขาจะมีความรู้สึกในใจแล้วว่าเหตุแห่งความยุ่งยากเกิดขึ้นเนื่องมาจากอะไร เขาสามารถจะช่วยเหลือในกรณีนี้ได้หรือไม่ ถ้าได้ช่วยวิธีใด เหล่านี้เป็นเรื่องที่พนักงานคุมประพฤตีสั่งจะต้องคาดผลดู (๒๑) วัตถุประสงค์ของ

(๒๐) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำความผิด, หน้า ๘

(๒๑) สง่า, คู่มือพนักงานคุมประพฤติ, หน้า ๓๑

การนี้มิใช่เป็นการลงโทษแต่เป็นการบำบัดรักษา เจ้าหน้าที่จึงจะต้องได้ข้อเท็จจริงทั้งหมดที่มีอยู่ และต้องมีเครื่องมือที่จะดำเนินการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงได้อย่างละเอียด (๒๒) ความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงของงานส่วนมากที่เกี่ยวกับเด็กผู้กระทำผิดนั้น โดยทั่วไปเนื่องมาจากมิได้ใช้วิธีการและเทคนิคของการสงเคราะห์เป็นรายบุคคลให้เพียงพอ (๒๓)

พนักงานคุมประพฤติจะต้องพิจารณาว่ามีส่วนใดที่จะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนอย่างไรบ้าง โดยพิจารณา (๒๔)

๑) ลักษณะส่วนตัว มีอะไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อแผนแก้ไขรายตัวบ้าง

๒) ทางสังคม มีสถานะการใด ๆ ไปอะไร เป็นประโยชน์บ้าง

นอกจากนี้ก็ต้องพิจารณาส่วนเล็ยที่เป็นอุปสรรคต่อการช่วยเหลือ คือ

๑) ลักษณะส่วนตัว มีจุดอ่อนที่จะเป็นอุปสรรคต่อแผนแก้ไขรายตัวชนาใด

๒) ทางสังคม มีสถานะการใด ๆ ไป แต่ขัดแย้งต่อการแก้ไขรายตัวเพียงไร การวางแผนแก้ไขรายตัว พนักงานคุมประพฤติจะต้องพิจารณาว่า

๑. จะสนองความต้องการความช่วยเหลือของผู้กระทำผิดได้อย่างไร เช่น เปลี่ยนสิ่งแวดล้อม ช่วยเหลือในสถานสุภาพทางร่างกาย ช่วยเหลือบรรเทาความตึงเครียดภายในครอบครัว ช่วยเหลือสร้างความเชื่อถือตัวเองขึ้นจากการสร้างความหวังให้ใหม่ ช่วยเหลือขยายความสนใจใหม่ ๆ ออกไปในหลายทาง พยายามหาทางเปลี่ยนทัศนคติ (attitudes) เดิมให้เป็นไปในทางที่จะเป็นคุณให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ ฯลฯ (๒๕)

๒. จะใช้ส่วนใดให้เป็นประโยชน์มากที่สุดได้บ้างไร เช่น แรงอาทิทธิพลในตัวของผู้กระทำผิดให้เขาไปใช้ในทางก่อให้เกิดผลดี ถ้ามีพี่ชายใหญ่หรือครูหรือบิดามารดาที่ยังเอาใจใส่อยู่ ก็รักษาและเพิ่มพูนความเอาใจใส่ให้มากขึ้น โดยการชักจูงของพนักงานคุม

(๒๒) Cyril Burt, The Young Delinquent, London: University of London Press Ltd., 1948, pp. 610-611.

(๒๓) Young, Op.cit., p.30.

(๒๔) สง่า, คู่มือพนักงานคุมประพฤติ, หน้า ๓๑ - ๓๒

(๒๕) สมคิด ศรีสังคม, การคุมประพฤติเด็กและเยาวชน, พระนคร: สำนัก อ.เมธี, ๒๕๐๔,

ประพจน์ ฯลฯ

๓. จะให้ตัวเองเข้าใจส่วนเสียที่จะเป็นอุปสรรคต่อการช่วยเหลือสถานใด เช่น
ทองทรายจุกอนของตัวเองไว้ แล้วให้คอยป้องกันหรือแก้ไขเสีย ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนงาน
ย้ายบ้าน เพื่อให้อุปสรรคหมดไปก็พึงทำ ฯลฯ

ข. วิธีการแก้ไข

เมื่อเด็กและเยาวชนถูกฟ้องยังศาลคดีเด็กและเยาวชนแล้ว ศาลที่มีอำนาจพิจารณา
คดีเด็กและเยาวชนจะพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ ต่อเมื่อได้รับ
ทราบรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก
เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนแล้ว เว้นแต่คดีนั้นจะเป็นคดีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจได้สั่งการสืบ
เสาะข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน มาตรา ๒๖ (๑) และถ้า
ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กขอแถลงการคว่ำวาจาหรือเป็น
หนังสือ ให้ศาลรับไว้ประกอบการพิจารณา ในการนี้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือกรรมการพินิจ
และคุ้มครองเด็กจะเสนอคำแนะนำว่าควรลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่าง
ไรก็ได้ (๒๖)

John Goldstein กล่าวว่า "หากผู้พิพากษาในศาลคดีเด็กมีบุตรที่ก่อความ
ยุ่งยากให้ตน บุคคลแรกที่ผู้พิพากษานั้นจะทำการปรึกษาหารือ ก็ควรจะเป็นผู้อำนวยการที่สา
มารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็ก (Child guidance expert) และจิตแพทย์ หากใช้
พวกนักกฎหมายด้วยกันเองไม่ ไม่ว่านักกฎหมายนั้นจะเป็นผู้พิพากษาศาลคดีเด็กหรือไม่ก็ตาม....
แล้วทำไมไม่ไปปรึกษาคดีเด็กอื่น ๆ เช่นนั้นเล่า" (๒๗) การใช้ดุลยพินิจของศาลคดีเด็กและเยาวชน

(๒๖) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔, มาตรา ๕๘

(๒๗) สมคิด, Op.cit., หน้า ๑๖๗

ชน ไม่เพียงแต่มีผู้พิพากษาประจำที่เป็นนักกฎหมายเท่านั้น ยังมีผู้พิพากษาสมทบทั้งชายและหญิง ที่เป็นบุคคลภายนอก ซึ่งมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในเรื่องเด็กอย่างเหมาะสม และได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลคดีเด็กและเยาวชนและหน้าที่ตุลาการมาแล้วร่วมพิจารณาด้วย ฉะนั้น วิธีการของศาลคดีเด็กและเยาวชนจึงเป็นเรื่องการช่วยสงเคราะห์แก้ไขปัญหาสังคมโดยแท้(๒๘)

ศาลคดีเด็กและเยาวชนในประเทศไทยนั้น จะพิพากษาหรือสั่งใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนก็ได้ หรือจะพิพากษาลงโทษก็ได้ ตามความเหมาะสมแก่กรณี แต่จะลงโทษเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๔ ปีไม่ได้

โทษและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนจะพิพากษาหรือสั่งใช้ได้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๔, ๗๕, ๗๖ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ โดยปกตินี้มีดังนี้ คือ

ก. วิธีการที่ยังไม่ตัดอิสระภาพ

- (๑) วากล่าวตักเตือนเด็กหรือเยาวชนนั้นแล้วปล่อยตัวไป
- (๒) ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมอบให้แกบิดามารดาหรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้ระวังเด็กหรือเยาวชนนั้นมิให้ก่อเหตุร้าย
- (๓) ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมอบให้แกบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรไป เพื่อดูแลอบรมและสั่งสอน
- (๔) ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไป โดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครอง

(๒๘) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การสงเคราะห์เด็กและเยาวชน, หน้า ๒๓.

ประพาศิของ เด็กหรือเยาวชนนั้นไว้คย

(๕) เขียนแทนปรับ

(๖) ปรับ

ข. วิธีการที่ตัดอิสรภาพ

(๗) ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปไว้ยังสถานฝึกและอบรม

(๘) ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปไว้ยังสถานกักและอบรม

(คำว่าสถานกักและอบรมนี้ไซ้เรียกแทนคำที่ไซ้อยู่เดิมว่าสถานกักขัง)

(๙) จำคุก

เฉพาะข้อ (๖) และ (๙) เป็นโทษ ส่วนนอกนั้นเป็นวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งไม้อือเป็นโทษ

ต่อไปนี้ขอนำสถิติเฉพาะของศาลคดีเด็กและเยาวชนมาแสดงประกอบให้เห็นจำนวนเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งใช้วิธีการต่าง ๆ ในแต่ละปี เพื่อแก้ไขเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ซึ่งการดำเนินงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางนี้อาศัยเป็นแบบอย่างของศาลคดีเด็กและเยาวชนในต่างจังหวัด ฉะนั้น พอจะถือสถิตินี้พีเคราะห์แนวดำเนินงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนโดยทั่วไปได้(๒๕)

(๒๕) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำคามผิด, หน้า ๓ - ๔

ตาราง ๗

สถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๖๕

แสดงวิธีการที่ศาลใช้โทษและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

วิธีการที่ศาลใช้	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	* ๒๕๖๒	* ๒๕๖๓	* ๒๕๖๔	* ๒๕๖๕
<u>จำนวนเด็กและเยาวชนที่สถานพินิจฯ รับไว้ระหว่างสอบสวน</u>	<u>๑๑๑๕</u>	<u>๑๐๗๑</u>	<u>๑๒๐๓</u>	<u>๑๒๘๘</u>	<u>๑๕๘๐</u>	<u>๑๓๕๖</u>	<u>๑๕๔๘</u>	<u>๑๑๓๕</u>	<u>๑๑๓๓</u>	<u>๑๐๘๐</u>	<u>๑๑๑๘</u>
<u>จำนวนเด็กและเยาวชนที่ศาลคดีเด็กฯ พิจารณาวามีความผิด(เฉพาะปีไม่รวมเด็กขามปี)</u>	<u>๕๔๙</u>	<u>๗๔๖</u>	<u>๙๕๐</u>	<u>๖๗๐</u>	<u>๘๔๖</u>	<u>๕๑๑</u>	<u>๖๑๐</u>	<u>๕๑๙</u>	<u>๕๓๔</u>	<u>๕๐๓</u>	<u>๕๒๐</u>
๑. วากลาตักเตือน	๖๒	๕๗	๘๔	๘๘	๘๓	๗๒	๖๘	๙๘	๙๘	๑๐๒	๕๖
๒. มอบตัวแก้มือการควบคุมโดยวางข้อกำหนด	๗๗	๗๕	๖๙	๖๔	๖๗	๕๓	๘๐	๖๓	๖๖	๑๓๒	๑๓๔
๓. มอบตัวแก้มือการควบคุมการที่ศาลเห็นสมควร	๒	๕	๑	๑	-	-	-	๑	-	๓	-
๔. (ก) รอกการกำหนดโทษหรือการลงโทษโดยมีเงื่อนไขคุมประพฤติ				๖๐	๖๙	๕๙	๗๕	๗๖	๑๐๑	๘๖	๙๙
(ข) รอกการกำหนดโทษหรือการลงโทษโดยไม่มีเงื่อนไข	๕๕	๘๘	๒๑๗	๑๐๗	๑๗๖	๙๐	๑๖๕	๑๖๘	๑๓๖	๒๔	๖
๕. เมียนแทนปรับ	๒	๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖. ปรับ	๒๓๘	๒๘๗	๒๙๗	๒๖๒	๓๔๑	๑๓๕	๑๗๐	๖๕	๖	๓๐	๑๘
๗. ส่งสถานฝึกและอบรม	๑๐๙	๒๑๔	๓๑๐	๘๗	๑๐๘	๑๐๐	๘๒	๘๕	๑๑๙	๑๘๑	๑๐๖
๘. ส่งสถานกักและอบรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๙. จำคุก	๑๔	๑๖	๒๒	๑	๒	๒	๑๐	๓	๕	๖	๑

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

* เป็นสถิติซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

ต่อไปนี้เป็นข้อนำวิธีการซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนสั่งใช้เพื่อแก้ไขเด็กที่สำคัญรวม ๒ วิธี
คือ

๑. การคุมประพฤติ
๒. การฝึกและอบรม

ตามสถิติจะเห็นได้ว่า ศาลใช้วิธีการคุมประพฤติตามข้อ ๔ (ก) ในระยะ ๒ ปีหลัง
ถัวเฉลี่ยปีละร้อยละ ๑๓ ของจำนวนที่ศาลพิพากษาว่ามีความผิด และใช้วิธีการส่งสถานฝึกและ
อบรมตามข้อ ๗ ในระยะเวลาเดียวกันถัวเฉลี่ยปีละร้อยละ ๑๔ ของจำนวนที่ศาลพิพากษาว่ามีความ
ผิด^(๓๐)

๑. การคุมประพฤติ

ภายหลังที่ศาลได้พิพากษาหรือสั่งใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างไรแล้ว
สถานพินิจจะได้ดำเนินการแก้ไขเด็กต่อไปตามคำสั่งศาล วิธีการแก้ไขเด็กที่สำคัญอย่างหนึ่ง
คือ การคุมประพฤติ^(๓๑)

หากไม่มีวิธีการคุมประพฤติแล้ว คงมีผู้กระทำความผิดจำนวนไม่น้อยทีเดียวที่ต้อง
ถูกส่งตัวไปคุมขังในเรือนจำ^(๓๒) แต่การเลือกบุคคลให้อยู่ภายใต้การคุมประพฤติในเมื่อเหตุ
การณ์สิ่งแวดล้อมยังไม่เหมาะสม ย่อมเป็นการก่อให้เกิดภาวะแก่พนักงานคุมประพฤติอย่างไม่
ชอบธรรม และทำให้ระบบการคุมประพฤติเสื่อมเสียเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลไม่ควรใช้
การคุมประพฤติด้วยวิธีเคา (indiscriminately) โดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมทั้งหมดของ
คดี รวมทั้งลักษณะการกระทำความผิดด้วย^(๓๓) หลักอันแท้จริงสำหรับยึดถือในการคุมประพฤติ จะ
ต้องพิจารณาว่าหากทำคำสั่งคุมประพฤติกับผู้นั้นแล้ว เขามีทางได้ประโยชน์เพียงใดหรือไม่^(๓๔)

(๓๐) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำความผิด, หน้า ๖

(๓๑) Ibid., หน้า ๑๑

(๓๒) สมคึก, Op.cit., หน้า ๑๔๗

(๓๓) Ibid., หน้า ๑๒๔

(๓๔) Ibid., หน้า ๑๑๔

ถ้าศาลกำหนดเวลาการคุมประพฤติไว้นานจนเกินไป อาจทำให้ผู้ถูกคุมประพฤติเกิดความเบื่อหน่าย แทนที่จะเป็นผลดีก็อาจจะกลายเป็นผลร้าย (๑๕)

การคุมประพฤติคือวิธีการแก้ไขปรับปรุงตัวบุคคลผู้กระทำผิดโดยปล่อยตัวไปชั่วคราว ด้วยความไว้วางใจว่าผู้นั้นจะกลับประพฤติตัวดีใ้ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลวางไว้ และให้ผู้นั้นอยู่ภายใต้การควบคุมแนะนำของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งศาลจะเลือกใช้วิธีการนี้แก่เด็กหรือเยาวชนที่มีความเสี่ยงไม่ถึงขนาดที่จะต้องแยกตัวไปจำกักข้อสภาพและรับการฝึกอบรมในโรงเรียนหรือสถานฝึกอบรม แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่เหมาะสมที่จะปล่อยตัวไปโดยไม่มีข้อผูกพันเลย (๓๖)

มาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเคี่ยวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้อสอบถามแนะนำช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นควรในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ

(๒) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีวเป็นกิจจะลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคม หรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก

ประเทศไทยได้นำวิธีการคุมประพฤตินำมาใช้กับผู้กระทำความผิดโดยเริ่มใช้กับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในอำนาจชำระคดีของศาลคดีเด็กและเยาวชนก่อน จุดมุ่งหมายของการคุมประพฤติก็เพื่อที่จะแก้ไขผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลและไม่ให้ผู้กระทำผิดได้กระทำผิดอีก (๓๗) นอกจากนี้มุ่งที่จะป้องกันสังคมให้ปลอดภัยด้วยในขณะเดียวกัน พนักงานคุมประพฤตินี้จึงมีหน้าที่

(๑๕) U.S. Department of Justice, The Attorney General's Survey of Release Procedure, Vol. 11, New York: 1939, p. 313.

(๓๖) บง, Op.cit., หน้า ๕๐

(๓๗) Charles Lionel Chute and Marjoree Bell, Crime, Courts and Probation, New York: The Macmillan Company., 1956, p. 230.

เป็นทั้งนักสังคมสงเคราะห์ที่จะต้องช่วยเหลือผู้ถูกคุมประพฤติกู้ปรับตัวเสียใหม่ และเป็นเจ้าพนักงานกฎหมายที่จะต้องระวังมิให้ผู้ถูกคุมประพฤติก่อทำตนเป็นนักบ้าย

วิธีดำเนินการของสถานพินิจจึงกระทำดังนี้ คือ เมื่อศาลสั่งคุมประพฤติกักคนใดแล้ว ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจะมอบให้พนักงานคุมประพฤติกวดส่องความประพฤติเด็กนั้นตามคำสั่งศาลต่อไป ก่อนอื่นพนักงานคุมประพฤติกู้จักให้เด็กทราบคำสั่งศาลและเงื่อนไขที่ศาลกำหนดและภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนดนี้พนักงานคุมประพฤติกู้วางแผนการแก้ไขเด็กนั้นขึ้นจากสาเหตุที่พบว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือเฉพาะตัวอย่างไรจึงจะกลับตัวกำหนดระยะเวลาให้เด็กมารายตัวต่อพนักงานคุมประพฤติกู้ ต่อจากนั้นในชั้นดำเนินการแก้ไขพนักงานคุมประพฤติกู้จะต้องหมั่นตรวจสอบการปฏิบัติตัวของเด็กตามแผนการแก้ไขที่วางไว้ ซึ่งทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยช่วยเหลือชักจูงเด็กผู้ถูกคุมประพฤติกู้ให้ประพฤติตัวดีขึ้น อาทิเช่น หาทางให้เด็กได้รับความรักใคร่เอ็นดูอย่างปกติจากครอบครัว หาเพื่อนที่ดีให้ สนับสนุนให้มีความสนใจใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการทำงานหรือการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปลูกฝังให้มีศรัทธาในความคิด เหล่านี้เป็นต้น นอกจากทำหน้าที่ในค่านส่งเสริมดังกล่าวแล้ว พนักงานคุมประพฤติกู้ยังจะต้องทำหน้าที่ในค่านควบคุมสอดส่องความประพฤติที่เสียหายของเด็ก พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องทุกระยะอีกด้วย จนกระทั่งในชั้นวันสุดท้ายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลสั่งคุมประพฤติกู้ไว้ ถ้าปรากฏว่าเด็กสามารถกลับตนเป็นพลเมืองดีได้มั่นคงแล้ว ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจะจัดทำรายงานเสนอศาลขอให้ปล่อยพ้นจากเงื่อนไขคุมประพฤติกู้ได้ แต่ถ้าหากเด็กไม่กลับตัวมีการละเมิดเงื่อนไขคุมประพฤติกู้ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กก็จะรายงานศาลขอให้เพิกถอนการคุมประพฤติกู้และเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นสถานหนักขึ้นตามพฤติการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นต่อไป

การแก้ไขเด็กด้วยวิธีคุมประพฤติกู้ สำหรับกรณีที่บ้านเดิมของเด็กไม่เหมาะสมที่เด็กจะอยู่อาศัย ซึ่งทำให้คุมประพฤติกู้ในบ้านเดิมไม่เป็นผลดี และควรหาบ้านทดแทนให้อยู่อาศัยนั้น ขณะนี้ วิธีการจัดหาบ้านทดแทนของเอกชนให้แก่เด็กกระทำความผิดยังมีช่องทางน้อย

เพราะเป็นการยากที่จะหาคณะครูเอกชนที่ยอมรับเด็กกระทำความผิดไว้ปกครองเลี้ยงดู จึง
 จะเห็นได้จากสถิติตาราง ๗ ว่า วิธีการมอบเด็กแก่บุคคลหรือองค์กรที่ศาลเห็นสมควร บาง
 ปีกี่ไม่มีเลย และบางปีกี่มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การจัดหาบ้านพักแทนสำหรับเด็กกระทำความ
 ผิดจะทำได้โดยสะดวกขึ้นถ้าทำในรูปแบบสำหรับผู้ถูกคุมประพฤติที่ทางการรับรอง โดยทางการ
 เช่าบ้านไว้ให้ผู้ถูกคุมประพฤติอยู่ และมีเจ้าหน้าที่เป็นพอบานแม่บ้านทำหน้าที่ปกครองเลี้ยงดู
 เสียเอง ปัญหาที่จะต้องมาถึงข้างหน้าเมื่อจำนวนผู้ถูกคุมประพฤติมากขึ้น และมีการละเมิด
 เงื่อนไขคุมประพฤติกันมากเนื่องจากสาเหตุที่บ้านเดิมของเด็กผู้ถูกคุมประพฤติไม่เหมาะสม
 ขณะนี้ปัญหานี้ยังมีน้อยอยู่

แต่การที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางได้สั่งใช้วิธีการคุมประพฤติมากขึ้นในปัจจุบัน
 ทำให้มีความจำเป็นต้องริเริ่มงานของผู้อาสาสมัครทำงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติ เพราะ
 เมื่อมีเด็กผู้ถูกคุมประพฤติมากขึ้น พนักงานคุมประพฤติคนหนึ่ง ๆ ก็ย่อมจะต้องทำหน้าที่สอดส่อง
 ช่วยเหลือเด็กมากมายเกินไป การสอดส่องช่วยเหลือเช่นนี้ยิ่งเจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ๆ ควบคุม
 เรื่องของเด็กมากมายเท่าใด ก็ยิ่งได้ผลลดลง เนื่องจากไม่มีใครจะเอาใจใส่ต่อชีวิตของคน
 อื่น คราวละมาก ๆ ให้สามารถแก้ไขเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนอื่น
 เหล่านั้นได้ทันทั่วที่ครบถ้วน และจะใช้วิธีเพิ่มจำนวนพนักงานคุมประพฤติก็มีวิธีทางเดียวที่
 เหมาะสม แต่ควรใช้ผู้อาสาสมัครเป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติอยู่ตามท้องที่เป็นท้องที่ ๆ
 ไป ไม่มีอำนาจอะไร เพียงแต่คอยสอดส่องและช่วยเหลือผู้ถูกคุมประพฤติให้มีชีวิตอยู่
 เสมอ และรายงานให้พนักงานคุมประพฤติทราบเท่านั้น พนักงานคุมประพฤติจะได้ตรวจตรา
 สอดส่องเองตามวาระอันควร เมื่อเพิ่มหูเพิ่มตามากขึ้น การรับเด็กไว้คุมประพฤติก็ย่อมทำได้
 มาก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่จำเป็นต้องเพิ่มขึ้นอีก สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางของศาลคดีเด็กและ
 เยาวชนกลางจะได้เริ่มอบรมผู้อาสาสมัครเพื่อทำงานร่วมกับพนักงานคุมประเดิตันในปี พ.ศ.๒๕๐๗

๒. การฝึกอบรม

การจัดตั้งสถานที่ฝึกอบรมเด็กที่กระทำความผิดหรือประพฤติมิชอบขึ้นเป็นพิเศษนี้ ได้

เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๘ (ค.ศ. ๑๘๒๕) คือเมื่อ ๑๓๗ ปีมาแล้ว โดยการจัดตั้ง "The Society for the Reformation of Juvenile Delinquents" ขึ้นในนิวยอร์ก และตั้งแต่นั้นมาก็ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนหรือสถานบำบัดลงนั้นขึ้นทั่วไป โดยในชั้นแรกมีวัตถุประสงค์เพียง ๒ ประการ คือ การควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำผิดไว้ในที่จำกัดและต่างหากจากนักโทษผู้ใหญ่ กับการให้มีวินัยอย่างเข้มงวดในที่ควบคุมนั้น และเพิ่มเติมด้วยการให้มีการศึกษา การพักผ่อนและการทำงานตามสมควร แต่ก็เป็นกรปฏิบัติแก่เด็กหรือเยาวชนอย่างเป็นส่วนรวม

ต่อมาในระยะหลัง ๆ แนวความคิดในการดำเนินงานสถานฝึกและอบรม ได้ค่อย ๆ เปลี่ยนไปเพื่อให้รับกับการจัดตั้งศาลคดีเด็กขึ้น นั่นคือ การพิจารณาหาทางฝึกอบรมเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดเฉพาะราย แทนการฝึกอบรมเป็นส่วนรวมแต่อย่างใดเลย ดังนั้นในสถานฝึกอบรมสมัยใหม่จึงมีเจ้าหน้าที่มากมายหลายประเภท เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามแนวความคิดนี้ อาทิ ครูสอนวิชาสามัญ ครูสอนวิชาชีพ นักจิตวิทยา และพนักงานสังคม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหาทางเข้าดำเนินการแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นรายคนให้ละนิสัยไม่ดีกลับประพฤติดีในตนเอง ตลอดจนกรรมของสังคม และพร้อมที่จะกลับออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกโดยปกติสุข^(๓๘)

การฝึกอบรมเด็กในสถานฝึกอบรมของสถานพินิจนั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดให้เด็กได้รับการอบรมแก้ไขความประพฤติและฝึกอาชีพอันเหมาะสมแก่สภาพ ให้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างปกติ และมีการควบคุมตามความเหมาะสม เพื่อให้เด็กมีความสำนึกตัวและเปลี่ยนความประพฤติเสียใหม่ กลับเป็นพลเมืองดีต่อไป

สถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมแบ่งแยกเป็น ๒ ประเภท คือ^(๓๙)

๑. สถานฝึกและอบรม เป็นสถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมชนิดธรรมดา โดยปกติรับเด็กและเยาวชนที่มีคำพิพากษาแล้ว ที่การอบรมจากภายนอกไม่เปลี่ยนความประพฤติให้กลับเป็นพลเมืองดี แต่ยังไม่มียุคคดีภาพสื่อในทางร้ายมากนัก

(๓๘) บง, Op.cit., หน้า ๒๙

(๓๙) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด, หน้า ๑๓

๒. สถานกักและอบรม เป็นสถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมชนิดเข้มงวด โดยปกติรับเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตัวไม่ก้าวหน้าจากสถานฝึกอบรม หรือเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพสื่อในทางร้ายมาก ซึ่งถ้าใช้วิธีการของสถานฝึกและอบรมจะเบาไป และจะใช้โทษจำคุกก็หนักไป

ขณะนี้มิมีสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจสำหรับเด็กและเยาวชนชาย ๓ แห่ง (อยู่ในจังหวัดพระนคร ๒ แห่ง เป็นแบบธรรมดาและแบบเปิด จังหวัดสงขลา ๑ แห่ง) สถานฝึกและอบรมสำหรับเด็กและเยาวชนหญิง ๒ แห่ง (อยู่ในจังหวัดพระนคร ๑ แห่ง จังหวัดสงขลา ๑ แห่ง) สถานกักและอบรมสำหรับเด็กและเยาวชนชาย ๑ แห่ง (อยู่ในจังหวัดพระนคร เป็นแบบปิด)

ส่วนสถานฝึกและอบรมตามกฎหมายเดิมที่ใช้มาก่อนมีศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งขณะนี้ศาลธรรมศาลาในท้องที่ที่ยังมิได้เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนอาชีวศึกษาหรือสั่งให้ส่งเด็กไปไว้ได้ มีสถานฝึกและอบรมของกรมประชาสงเคราะห์สำหรับเด็กและเยาวชนชาย ๑ แห่ง (อยู่ในจังหวัดระยอง)

การดำเนินการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจนั้น ใ้ระบบอบบ้านประกอบด้วยระบบส่งเสริมความตั้งใจกลับตัวของเด็ก โดยจัดให้เด็กที่ปฏิบัติตัวก้าวหน้าได้รับการเพิ่มความไว้วางใจมากขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นที่ประจักษ์ว่าเด็กได้กลับตัวเป็นพลเมืองดี ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กก็จะรายงานเสนอศาลขอให้ปล่อยตัว วิธีดำเนินการที่กระทำอยู่ในปัจจุบันเป็นดังนี้

เมื่อสถานฝึกและอบรมได้รับเด็กไว้ฝึกและอบรม พร้อมทั้งประวัติต่าง ๆ ของเด็กนั้นจากสถานแรกรับตัวแล้ว หัวหน้าของสถานฝึกและอบรมจะพบกับเด็กที่รับตัวครั้งแรกทุกรายด้วยตนเอง เพื่อสนทนากับเด็กให้เข้าใจหลักการและความมุ่งหมายในการฝึกและอบรม พร้อมทั้งระเบียบการของสถานฝึกและอบรม แล้วจะได้วางแผนการแก้ไขเด็กนั้นจากสาเหตุที่พบว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือเฉพาะตัวอย่างไรจึงจะกลับตัว แล้วจัดแยกเด็กไว้ตามหอพัก

ภายในสถานฝึกและอบรมให้เหมาะสมกับลักษณะของเด็ก จัดชั้นเรียนหรือวิชาชีพที่จะให้ฝึกด้วย
ต่อจากนั้น ในการดำเนินการแก้ไข พ่อบ้านหรือแม่บ้านประจำหอพักจะจัดให้เด็กเข้าเรียนหรือ
ฝึกวิชาชีพตามแผนการฝึกและตามเวลาในกิจวัตรประจำวัน นอกจากนั้นขณะอยู่ที่หอพักตอนเช้า
และเย็นก็จะจัดให้เด็กได้รับการฝึกนิสัยเกี่ยวกับงานบ้านต่าง ๆ

สำหรับการศึกษานั้น ในด้านสามัญศึกษา มีการสอนถึงชั้นประถมศึกษา และมีการ
สอบไล่เพื่อรับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการ เด็กที่สมควรและจำเป็นจะศึกษาในสาย
สามัญสูงกว่านี้และมีความประพฤติดีในสถานฝึกและอบรมจนเป็นที่ไว้วางใจได้ จะจัดให้ไปศึกษา
ภายนอกโดยขออนุญาตศาลก่อน ซึ่งจะเป็นการศึกษาในโรงเรียนประเภทไปมานอกเวลาเรียน
ยังต้องรับการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม เด็กประเภทนี้มัน้อย ส่วนใหญ่ยังไม่จบชั้นประ
ถมศึกษา ในด้านอาชีวศึกษา มีการฝึกวิชาชีพช่างตัดผม ช่างไม้ ช่างเย็บผ้า ช่างพิมพ์ การเกษตร
รวมทั้งเลี้ยงสัตว์ และการช่างสตรี สำหรับวิชาชีพ ๓ แขนงแรกมีการสอบไล่เพื่อรับประกาศนียบ
ัตรจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนวิชาชีพอื่นไม่มีการสอบไล่ เป็นการอบรมเพื่อให้ความรู้
ความชำนาญในวิชาชีพเหล่านั้นจนใช้การได้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่า งานฝึกวิชาชีพเหล่านี้
นี้ในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง มีผลกำไรสุทธิตามงบดุลประจำปี
เสมอมาทุกปี อาทิเช่น ปี ๒๕๐๓, ๒๕๐๔, ๒๕๐๕ มีผลกำไรสุทธิเป็นเงิน ๑๐,๖๖๘.๘๘ บาท,
๒๑,๘๖๖.๘๒ บาท, ๒๐,๖๔๑.๑๘ บาท ตามลำดับ เมื่อรวมยอดกำไรสุทธิที่ยกมาจากปีก่อน ๆ
ด้วยแล้ว เป็นเงินทั้งสิ้น ๘๔,๒๕๗.๑๐ บาท ในด้านพลศึกษา จัดให้เด็กได้รับการหัดพลศึกษา
รวมทั้งกีฬาและการวิ่งเร็ว และในด้านจริยศึกษากจัดให้เด็กได้รับการอบรมศีลธรรมเป็นประจำ
และให้เด็กพบปะอนุศาสนาจารย์เป็นการเฉพาะตัวได้เสมอ (๔๐)

ค. ผล

เด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ใช้วิธีการแก้ไขต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ถ้าจะ
ติดตามผลว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้กลับเป็นพลเมืองดีเพียงใด เคยปกตีมักจะวัดผลจากผู้ที

(๔๐) Ibid., หน้า ๑๔ - ๑๕

มีความประพฤติเลวร้ายถึงขั้นที่ศาลใช้วิธีการคุมประพฤติหรือวิธีการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมแล้วขึ้นไป เพราะเด็กและเยาวชนที่เลวร้ายน้อยกว่านั้น ซึ่งศาลใช้วิธีการสถานเบา มักกลับเป็นพลเมืองดีได้มาก โดยที่บุคคลิกภาพยังไม่บกพร่องนัก และสำหรับการวัดผลของการคุมประพฤติหรือการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมนั้น ที่จริงย่อมขึ้นกับการคัดเลือกเด็กและเยาวชนที่จะใช้วิธีการเหล่านั้นอย่างหนึ่ง และขึ้นกับคำพิพากษากำหนดระยะเวลาอบรมไว้โดยเหมาะสมหรือไม่อีกอย่างหนึ่งด้วย แต่ส่วนใหญ่ก็ถือว่าเงื่อนไขทั้ง ๒ ข้อนี้ไม่เป็นเหตุให้ผลคลาดเคลื่อนมาก จึงวัดผลเอาจากจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีกมากน้อยเพียงใด อันแสดงถึงการแก้ไขที่แล้วยังไม่เปลี่ยนแปลงความประพฤติให้กลับเป็นพลเมืองดีได้

(๑) ผลของการคุมประพฤติ จากสถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในระยะ ๘ ปีหลัง ปรากฏดังนี้

ตาราง ๘

สถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง ๒๕๐๕

แสดงผลของการคุมประพฤติเด็กและเยาวชน

ผลของการคุมประพฤติ	๒๔๘๘	๒๔๘๙	๒๕๐๐	๒๕๐๑	* ๒๕๐๒	* ๒๕๐๓	* ๒๕๐๔	* ๒๕๐๕
<u>จำนวนเด็กและเยาวชนที่คุมประพฤติในแต่ละปีทั้งเก่าและใหม่</u>	<u>๖๘</u>	<u>๑๑๓</u>	<u>๑๔๓</u>	<u>๒๐๘</u>	<u>๒๐๐</u>	<u>๒๗๒</u>	<u>๒๕๒</u>	<u>๒๘๑</u>
๑. ปล่อยพ้นจากการคุมประพฤติ	๒๑	๒๕	๘	๓๘	๘๓	๘๑	๘๓	๖๓
๒. เพิกถอนการคุมประพฤติ	๓	๓	—	๕	๒๒	๒๔	๑๓	๘๑
๓. จำหน่ายเพราะเหตุอื่น ๆ (เช่น ถึงแก่กรรม ไม่อาจติดตามผล ฯลฯ)	๑	๑	๒	—	—	๑	—	๑

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด พ.ศ. ๒๕๐๖

* เป็นสถิติซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

จากสถิตินี้ได้ชัดเจนว่าเฉพาะระหว่างที่เด็กและเยาวชนอยู่ในการคุมประพฤติเท่านั้น
ที่มีการละเมิดเงื่อนไขคุมประพฤติอันเป็นเหตุให้ถูกเพิกถอนการคุมประพฤติเพียงใด จะเห็นได้
ว่า ถ้ารวมจำนวนเด็กและเยาวชนที่ยุติการคุมประพฤติตามข้อ ๑, ๒, ๓ ทั้งหมดเข้าด้วยกันมี
จำนวน ๔๔๘ คน และรวมเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ปล่อยพ้นจากการคุมประพฤติตามข้อ ๑ ซึ่ง
แสดงว่าการคุมประพฤตินี้มีผลดี โดยผู้ถูกคุมประพฤติไม่ละเมิดเงื่อนไขมีจำนวน ๓๓๑ คน เปรียบ
เทียบ ๒ ข้อนี้แล้ว ผลแสดงว่าการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนที่ระทำความผิดมีผลดีร้อยละ
๗๓ อย่างไรก็ดี ในจำนวนที่เป็นผลดีนี้ยังไม่มีการสำรวจให้แน่นอนว่า เมื่อปล่อยพ้นจากการ
คุมประพฤติแล้วได้ไประทำความผิดขึ้นอีกหรือไม่เท่าใด (๔๑)

(๒) ผลของการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม

วิธีการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมใช้ระบบบ้านประกอบด้วยระบบส่ง
เสริมความตั้งใจกลับตัวของเด็ก โดยจัดให้เด็กที่มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติตัวจนเป็นที่ประจักษ์
ว่าใกล้กลับคนเป็นพลเมืองดีแล้ว ได้รับการเสนอให้ปล่อยตัวและในระหว่างที่ยังฝึกอบรมอยู่ ก็
ให้ได้รับการเพิ่มความไว้วางใจตามส่วนสัมพันธ์กับความก้าวหน้าในการปฏิบัติตัวของเด็ก (๔๒)

ในการวัดผลระหว่างการฝึกอบรมนี้ มีคณะกรรมการพิจารณาผลการปฏิบัติตัวของ
เด็กในสถานฝึกและอบรมประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางเป็นประธาน
ผู้แทนศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นที่ปรึกษา ข้าราชการชั้นหัวหน้าแผนกขึ้นไปในสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กกลางซึ่งอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางแต่งตั้ง ๒ ราย และหัวหน้าของ
สถานฝึกและอบรมเป็นกรรมการ มีหน้าที่

(๑) ประชุมพิจารณาวัดผลการฝึกและอบรมว่าเด็กคนใดปฏิบัติตัวก้าวหน้าหรือไม่
เพียงใด โดยฟังรายงานของครูฝึกทั้งในสถานศึกษา อาชีวศึกษา และงานบ้าน ตามแบบท้าย

(๔๑) Ibid., หน้า ๑๗

(๔๒) Ibid., หน้า ๒๔

ระเบียบนี้ แล้วมีมติแสดงผลการพิจารณาไว้ และให้คำแนะนำตามที่เห็นสมควร ถ้ามีกรณีที่จะต้องรายงานผลการฝึกและอบรมต่อศาลเพื่อพิจารณาว่าควรปล่อยเด็กคนใดหรือยัง ก็ให้มีมติแสดงผลการพิจารณาของคณะกรรมการในข้อนี้ไว้ด้วย

(๒) เสนอให้ผู้แทนศาลเด็กและเยาวชนกลางรับทราบแทนศาลในการประชุมดังกล่าวสำหรับเรื่องที่ศาลต้องการทราบหรือควรทราบเกี่ยวกับผลการฝึกและอบรม และสวัสดิภาพของเด็กที่อยู่ในสถานฝึกและอบรม

เด็กจะได้รับการประชุมพิจารณาว่าคดีผลการฝึกและอบรมเป็นระยะ ๆ ครั้งแรกเมื่อครบ ๔ เดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และครั้งต่อ ๆ ไปเมื่อครบอีก ๔ เดือนถัดไป ทั้งนี้ให้คณะกรรมการมีการประชุมเดือนละครั้งเพื่อพิจารณาเด็กที่ถึงกำหนดเข้ารอบประชุมประจำเดือน (๔๓)

เด็กคนใดจะปฏิบัติตัวก้าวหน้าหรือไม่เพียงใด คำนึงถึงความก้าวหน้าในการเรียน การฝึกงาน และความประพฤติ (๔๔)

เด็กที่ปฏิบัติตัวอยู่ในขั้นก้าวหน้าพอใจขึ้นไป ตามมติคณะกรรมการพิจารณาผลการปฏิบัติตัวของเด็ก จะได้รับการดำเนินการในทางที่เป็นคุณ ตามข้อ ๒๒ แห่งระเบียบนี้ คือ

- (๑) ชมเชยเฉพาะตัว
- (๒) ยกย่องในที่ประชุมเด็ก
- (๓) ให้รางวัลเป็นสิ่งของ
- (๔) ให้ได้รับเงินโบนัสจากการทำงานที่มีรายได้ในอัตราส่วนแบ่งที่สูงขึ้น
- (๕) ให้สิทธิพิเศษในทางหย่อนใจอันจะไม่เกิดความเสียหาย
- (๖) ได้รับการเสนอให้ลา

(๔๓) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, ระเบียบว่าด้วยกฏการดำเนินของสถานฝึกและอบรม และสถานกักและอบรม, ข้อ ๒๓

(๔๔) Ibid., ข้อ ๒๔

(๓) ได้รับการเสนอให้ส่งไปอยู่สถานฝึกและอบรมแบบเปิด

(๔) ได้รับการเสนอให้ปล่อยตัวหรือขอเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาในทางที่เป็นคุณ ผู้ที่จะได้รับการเสนอให้ส่งไปอยู่สถานฝึกและอบรมแบบเปิดจะต้องมีเวลาปฏิบัติตัวดี มาไม่น้อยกว่า ๔ เดือน

ผู้ที่ได้รับการเสนอให้ปล่อยตัว หรือขอเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาในทางที่เป็นคุณ จะต้องพิจารณาสถานะการณทางบ้านของเด็กประกอบด้วย

การกระทำที่เป็นความบกพร่องและถือเป็นการปฏิบัติตัวไม่ดีในสถานฝึกและอบรม ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ คือ

(๑) ไม่ตั้งใจเรียนหรือฝึกงาน

(๒) ไม่รักษาความสะอาด

(๓) วาจาไม่สุภาพ

(๔) ความประพฤติไม่เรียบร้อย

(๕) ไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่

(๖) ไม่รักษาของ

เด็กที่ปฏิบัติตัวอยู่ในชั้นไม่ก้าวหน้า นอกจากจะได้รับโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี แล้ว หัวหน้าของสถานฝึกและอบรมจะส่งฝากผู้นั้นไว้ยังสถานกักและอบรมตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบ นี้ หรือเสนอขอเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาในทางที่เป็นผลร้ายด้วยก็ได้ (๔๕)

จากสถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกรุงเทพฯ ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในระยะ ๔ ปีหลัง ปราบกึ่งนี้

(๔๕) Ibid., ข้อ ๒๔

ตาราง ๕

สถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง ๒๕๐๕

แสดงผลของการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม

ผลของการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๐๐	๒๕๐๑	* ๒๕๐๒	* ๒๕๐๓	* ๒๕๐๔	* ๒๕๐๕
<u>จำนวนเด็กและเยาวชนที่ปล่อยจากสถานฝึกและอบรมในแต่ละปีทั้งเก่าและใหม่</u>	<u>๑๓๑</u>	<u>๑๕๐</u>	<u>๑๑๑</u>	<u>๑๑๗</u>	<u>๑๑๗</u>	<u>๑๐๔</u>	<u>๕๓</u>	<u>๑๓๗</u>
๑. ภาวะทำความผิดขึ้นอีกภายในอายุยังไม่พ้นเกณฑ์เป็นเยาวชน	๑๒	๑๙	๒๐	๑๔	๑๖	๒๗	๓๐	๑๖
๒. จำหน่ายเพราะเหตุอื่น (เช่นหลบหนี ฯลฯ)	๒๒	๒๖	๒๔	๕๘	๑๓	๒๕	๖	๒

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

จากสถิตินี้จะเห็นได้ว่า ถ้ารวมจำนวนเด็กและเยาวชนที่ยุติการฝึกและอบรมตามข้อ ๑, ๒ เข้าด้วยกันมีจำนวน ๓๓๐ คน และรวมเด็กและเยาวชนที่ปล่อยจากสถานฝึกและอบรมทั้งหมดในแต่ละปีเข้าด้วยกันมีจำนวน ๕๖๐ คน เมื่อหักออกแล้วอนุมานว่าเด็กและเยาวชนที่ปล่อยไปมิได้กระทำความผิดขึ้นอีกมีจำนวน ๒๓๐ คน และเปรียบเทียบยอดนี้กับยอดปล่อยทั้งหมดแล้ว ผลแสดงว่าการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมีผลดีร้อยละ ๖๕ อย่างไรก็ตามก็ในจำนวนที่เป็นผลดีนี้ยังไม่มีการสำรวจให้แน่นอนว่า ภายหลังจากพ้นเกณฑ์เป็นเยาวชนแล้วได้ไปกระทำความผิดขึ้นอีกหรือไม่เพียงใด (๕๖)

* เป็นสถิติซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยังไม่ได้จัดพิมพ์

(๕๖) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด, หน้า ๑๙

บทที่ ๕

วิธีการในการแก้ปัญหาลูกหลานหลังปล่อย

งานของศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้น นอกจากจะเข้าแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำกรณินกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดในระหว่างสอบสวนระหว่างพิจารณาแล้ว ยังได้ติดตามแก้ไขเด็กและเยาวชนที่แม้จะพ้นไปจากสถานพินิจด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นที่แน่ใจว่า เขาเหล่านั้นได้กลับประพฤติตนเป็นคนดี เพราะการกระทำผิด ผู้ใช้กฎหมายควรจะคำนึงถึงข้อเท็จจริงประกอบด้วย ไม่ใช่ในแง่กฎหมายแต่ประการเดียว^(๑) โดยเฉพาะเด็กกระทำผิดนั้น ถ้าหากไม่แก้ไขเสียแต่ต้นก็จะกลายเป็นอาชญากรไปได้ในอนาคต^(๒) จึงต้องหาทางป้องกันมิให้เด็กประพฤติผิดจนเป็นนิสัย^(๓) นอกจากนี้ก็คำนึงถึงเด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติผิดจนเป็นนิสัย^(๓) นอกจากนี้ก็คำนึงถึงเด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติ แต่ยังมีได้กระทำกรณินกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และที่ควรพิจารณากันอย่างยิ่งก็คือจะกระทำอย่างไรเพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิดซ้ำ อันจะเป็นผลดีทั้งแก่ตัวเด็กเองและสังคมด้วย

๑. การสงเคราะห์ภายหลังปล่อย (Parole)

คำว่า "parole" * มาจากคำในภาษาฝรั่งเศส ซึ่งแปลว่า "คำมั่นสัญญา" (promise) อาจเป็นได้ว่า คำนี้ใช้เป็นครั้งแรกในความหมายถึงการแก้ไขตัวผู้กระทำผิด ผู้ใช้คำในความหมายนี้ได้แก่ Samuel G. Howe เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๐ (ค.ศ. ๑๘๔๓) ซึ่งเป็นนักปฏิรูปของบอสตัน^(๔) คำรายงานเล่มสงวนคำว่า parole ใช้กับผู้ใหญ่ (adult) และบุคคลวัยหนุ่ม (young adult) โดยเฉพาะ และใช้คำว่า aftercare สำหรับเด็ก

(๑) Cecil Turner, Kenny's Outlines of Criminal Law, London: Cambridge University Press, 1947, pp. 55-56.

(๒) สง่า ลีนะสมิต, กฎหมายเกี่ยวกับความผิดของเด็กและเยาวชน, (คำบรรยายชั้นปริญญาตรี) พระนคร: โรงพิมพ์ของสถานพินิจฯ, ๒๕๐๖ หน้า ๔

(๓) จันทน์ สันตะบุตร, "เด็กและเยาวชนที่สังคมล้ม," คุณพาท, พระนคร: โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติ, กันยายน ๒๕๐๖, หน้า ๘๑๗

(๔) David Dressler, Practice and Theory of Probation and Parole, New York: Columbia University Press, 1959, p. 44.

* กรมราชทัณฑ์, กระทรวงมหาดไทย ใช้คำว่า "พักการลงโทษ"

ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน และอีกคำหนึ่งใช้คำว่า rehabilitation กับผู้ใหญ่ และใช้คำว่า treatment กับเด็ก แต่ความเข้าใจโดยทั่ว ๆ ไปใน ๒ เรื่องนี้ คำทั้งสองใช้ปะปนกัน ทั้งกับเด็กและผู้ใหญ่^(๕)

การสงเคราะห์ภายหลังปล่อยนี้ (parole) คล้ายกับการคุมประพฤติ (probation) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการแก้ไขบุคคลผู้กระทำความผิดเพื่อประโยชน์ของสังคม สำคัญของการคุมประพฤตินอกจากการแก้ไขผู้กระทำความผิดให้เป็นคนดี มีลักษณะไปในทางก่อ (constructive treatment) ยิ่งกว่าการลงทัณฑ์^(๖) การคุมประพฤติบางครั้งอาจจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ แต่ผู้ที่ได้รับการคุมประพฤติอาจจะได้กระทำความผิดอีกในระยะต่อมา นอกจากนี้เพื่อที่จะให้การคุมประพฤติได้สำเร็จสมความมุ่งหมาย จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการติดตามผลในระยะเวลานึงเกี่ยวกับความประพฤติของผู้กระทำความผิดหลังจากการคุมประพฤติก่อนสุดลง^(๗) ส่วนการสงเคราะห์ภายหลังปล่อยนั้น ไม่เหมือนกับการคุมประพฤติตรงที่ว่า ผู้รับการสงเคราะห์จะต้องเคยอยู่ในสถานฝึกและอบรมมาแล้ว บางส่วนเป็นกระบวนการปล่อยไปในลักษณะที่มีการติดตามดูแลความประพฤติต่อไปอีก และการถูกปล่อยจากสถานฝึกจะต้องมีข้อแม้ว่าจะประพฤติตนให้เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ตลอดเวลาที่ได้รับการปล่อย จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรม ในงานด้านนี้^(๘) การสงเคราะห์ภายหลังปล่อยนี้ ปัจจุบันได้มีการใช้กันอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งสามารถวิจัยหาผลว่าที่ทำไปนั้นได้รับความสำเร็จมากน้อยเพียงไร^(๙)

(๕) ไชยเจริญ, ปัญหาอาชญากรรม, หน้า ๑๓๐

(๖) United Nations, Probation and Related Measure, New York: 1951 p. 187.

(๗) L.Radzinowick, The Results of Probation, Department of Criminal Science. Faculty of Law, University of Cambridge, New York: Macmillan & Company Ltd., 1958, p. 28.

(๘) Dressler, Op.cit., p. 44.

(๙) G.I.Gardini, Adult Parole, NPPA Journal (National Probation and Parole Association), Vol. 3 No. 4, New York: 1957, p. 382.

ในคําสํานักคดีเด็กและเยาวชนนั้น พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน บัญญัติให้สถานพินิจมีหน้าที่กระทำตามความจำเป็นให้ทราบความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนที่ถูก ปลดปล่อยไปแล้วจากสถานพินิจ เพื่อให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย การครองชีพ และ การศึกษาเท่าที่จะทำได้^(๑๐)

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อที่จะให้ประโยชน์แก่เด็กเป็นพิเศษ มี จุดมุ่งที่จะแก้ไขมูลเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก และจัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมและฝึก อาชีพที่จำเป็นเพื่อนำไปเลี้ยงชีพเมื่อเติบโตขึ้น^(๑๑) การดำเนินงานของสถานพินิจในเรื่องนี้ ส่วนใหญ่กระทำโดยในกรณีที่ศาลสั่งปล่อยเด็กจากสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจ ในระยะขั้น ต่ำ และมีเงื่อนไขไว้ด้วยจนกว่าจะครบชั้นสูง สถานพินิจ จัดให้นักสังคมสงเคราะห์ทำหน้าที่ สอดส่องความประพฤติและช่วยเหลือในการปฏิบัติตัวของเด็กนั้นภายหลังปล่อย ท่านองเดียวกับ พนักงานคุมประพฤติจนกว่าจะพ้นเงื่อนไข การสงเคราะห์อย่างอื่นที่กระทำอยู่เสมอได้แก่การ จัดส่งเด็กกลับภูมิลำเนาถ้าเป็นเด็กมาจากต่างท้องที่ นอกจากนั้นเฉพาะในสถานพินิจและคุ้ม ครองเด็กกลางยังมีการสงเคราะห์ในเรื่องที่อยู่อาศัยแก่เด็กที่ขาดที่พักชั่วคราวในระยะแรก ปล่อย โดยฝากให้อยู่ในสถานฝึกและอบรมแบบเปิดไปพดางกอนได้ . และสงเคราะห์อาชีพแก่ เด็กที่ประพฤติดีแต่ขาดผู้อุปการะ โดยจัดให้ทำงานในรายคัดยมของสถานพินิจ จัดซื้อเครื่อง มือประกอบอาชีพบางอย่างให้ หรือฝากงานอื่นให้บ้าง ซึ่งยังกระทำได้ในวงแคบอยู่มาก^(๑๒)

ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่นี้ได้แก่พนักงานสังคม แต่ตำแหน่งพนักงานสังคมยังคงติดขัดด้วยบ ปรมาณตลอดมา ทางสถานพินิจ ไม่มีตัวเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนี้เลย ถึงแม้ตามกฎหมาย^(๑๓) กำหนดให้มี^(๑๔)

(๑๐) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ๒๔๕๔, มาตรา ๘ (๑๐)

(๑๑) คมกริช วัฒนเสถียร, "ลักษณะพิเศษของศาลคดีเด็กและเยาวชน," กุลพาน, พระนคร: โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติย์, พุศิจิกายน ๒๕๐๖, หน้า ๑๑ - ๑๒

(๑๒) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด, หน้า ๑๖

(๑๓) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ๒๔๕๔, มาตรา ๑๒

(๑๔) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๕, หน้า ๓๑

ในปี ๒๕๐๐ สถานพินิจ ฯ ได้รับความเชื่อถือจากสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่งนักสังคมสงเคราะห์ ๒ นายมาช่วยราชการเป็นเวลา ๘ เดือน ทำให้การปฏิบัติงานด้านนี้เป็นผลดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะได้ฝากให้เด็กเข้าทำงานในโรงพิมพ์ โรงงาน และร้านตัดผลหลายราย^(๑๕)

การสอดส่องควบคุมความประพฤติของเด็กภายหลังปล่อยจากสถานฝึกและอบรม ยังคงอาศัยพนักงานคุมประพฤติทำหน้าที่ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติที่โอนมา ๑ คน เนื่องในการจัดสรรข้าราชการในกระทรวงทบวงกรมที่ถูกยุบเข้าร่วมปฏิบัติด้วยผลการดำเนินงานในค่านสงเคราะห์เด็กภายหลังปล่อยยังไม่ได้ว่าไร้ทำโดยเต็มความต้องการ อุปสรรคที่มีอยู่คือขาดกำลังจากเจ้าหน้าที่ที่จะต้องไปทำการติดต่อกับนายจ้างเพื่อหางานให้แก่เด็กให้ได้มากมาย สำหรับเด็กที่พอหางานให้ทำได้ส่วนมากก็ขาดที่พักที่สะดวกแก่การไปทำงาน ในกรณีจัดสงเคราะห์ที่พักให้แก่เด็ก ก็จำเป็นต้องมีผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองเด็กขณะอยู่ในที่พักนั้นด้วย ซึ่งเป็นการยากที่จะจัดทำได้โดยไม่มีงบประมาณสำหรับกรณีนี้ การสงเคราะห์เช่นนี้ความจริงเด็กต้องการแต่เพียงในระยะสั้น ๆ เท่านั้น มิได้หวังจะให้ทางการช่วยเหลืออยู่ตลอดไป และทำให้ความช่วยเหลือในระยะนี้แก่เด็กที่ขาดผู้อุปการะและยังพึ่งตัวเองไม่ได้นั้นนับว่าเป็นตอนที่สำคัญยิ่ง โดยถ้าสามารถให้ความช่วยเหลือได้มากกรายก็จะเป็นทางช่วยลดจำนวนเด็กกระทำผิดซ้ำอีกให้น้อยลงได้เช่นกัน^(๑๖)

ด้วยเหตุผลที่ยังขาดเจ้าหน้าที่และหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในงานสงเคราะห์ภายหลังปล่อยนี้ ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางจึงได้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นรับผิดชอบโดยตรง ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ.๒๕๐๓ เป็นผลให้มีแผนกสงเคราะห์ภายหลังปล่อยขึ้นอยู่กับกองอำนวยการ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้คือ เนื่องด้วยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางได้เปิดทำการมาเป็นเวลา

(๑๕) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, หน้า ๑๘

(๑๖) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๑, หน้า ๑๘

๗ ปีที่แล้ว ได้ดำเนินงานที่ควรจัดทำตามหลักการของศาลคดีเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้นกว่า
เดิมหลายประการ ที่สำคัญมีอาทิเช่น จัดแบ่งแยกเด็กและสถานที่ควบคุมออกเป็นประเภท ๆ
ตามลักษณะและภาวะของเด็กเพื่อให้การฝึกอบรมโดยลึกลับยิ่งขึ้น ค่าเนื้องานกองแรกเริ่มเพื่อ
พินิจเด็กในระหว่างสอบสวนและพิจารณา และแยกควบคุมเด็กจำพวกนี้มิให้ปะปนกับเด็กที่ภาว
คัดสินว่ามีความผิดแล้ว ค่าเนื้องานสงเคราะห์เด็กภายหลังปล่อย โดยให้มีการคุ้มครองเด็ก
ที่ปล่อยแล้วอีกระยะหนึ่ง รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย และการกรองชีพ
โดยกว้างขวางยิ่งขึ้น จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของสถานพินิจ ๆ ให้
เหมาะสมแก่การดำเนินงานส่วนกลางในปัจจุบัน^(๑๗)

ในปี ๒๕๐๔ ได้รับอนุมัติงบประมาณตำแหน่งพนักงานสังคมตรี ๑ อัตรา ใน
ปัจจุบันนี้สถานพินิจ ๆ มีพนักงานสังคม ๒ คน คือ พนักงานสังคมโท ๑ คน และพนักงานสังคม
ตรี ๑ คน

งานที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน คือ

๑. การส่งเด็กกลับภูมิลำเนาเดิม โดยเหตุที่มีเด็กจากต่างจังหวัดเข้ามาเที่ยว
และหางานทำในจังหวัดพระนครและธนบุรีเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่หนีผู้ปกครองมา
ทั้งไม่มีญาติพี่น้องในจังหวัดพระนครและธนบุรีเลย เมื่อมาถึงก็อาศัยนอนตามสถานีขนส่ง สถานี
รถไฟ เมื่อเงินที่มีติดตัวมาบ้างหมดลง ก็เที่ยวรับจ้างทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ พอมีกินไปวัน
หนึ่ง ๆ หรือไม่ก็เที่ยวขอเขากินชั่วครั้งคราว ในที่สุดหมดหนทางเข้าก็ลักเล็กขโมยน้อย หรือ
เข้าร่วมกลุ่มกับเด็กที่หากินทางทุจริตอาศัยนอนตามตลาดและใต้สะพานพระพุทธรูปบ้าง จน
ตกเป็นผู้กระทำผิดส่งตัวมาดำเนินคดียังสถานพินิจ ๆ เมื่อเสร็จคดีได้รับการปล่อยตัวไปจาก
สถานพินิจฯ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด สถานพินิจ ๆ ก็จะจัดส่งตัวกลับภูมิลำเนาเดิม เพื่อให้พ้นไป
จากสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อนชั่วอันจะชักนำให้กระทำผิดขึ้นอีก นอกจากนี้ก็มีเด็กอีกจำพวกหนึ่งซึ่ง

(๑๗) ราชกิจจานุเบกษา, ปีที่ ๗๗, ตอนตอนที่ ๒๘, (ฉบับพิเศษ), ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม
๒๕๐๓, หน้า ๒๐

ศาลในจังหวัดต่าง ๆ มีคำสั่งให้ส่งตัวมารับการอบรมในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจ ฯ เมื่อควบคุมตัวมาครบกำหนดแล้วก็จะส่งตัวกลับภูมิลำเนาเดิม

การดำเนินงานในเรื่องนี้ของสถานพินิจ ฯ ก็คือ จัดซื้อตัวโดยสารรถไฟ รถยนต์ หรือเรือยนต์ ให้เด็กพร้อมทั้งให้เงินเป็นค่ากินอยู่หรือค่าที่พักระหว่างเดินทางจำนวนหนึ่ง แล้วจัดส่งขึ้นรถหรือเรือ แต่ทางสถานพินิจ ฯ ยังไม่มีเงินพอที่จะให้เป็นค่าเดินทางของเจ้าหน้าที่นำเด็กไปส่งยังภูมิลำเนาเดิมได้ จึงอาจทำให้เด็กบางคนซึ่งชินต่อความสนุกสนานในกรุงลงจากรถหรือขึ้นจากเรือจนถึงปลายทางได้

๒. การส่งเคราะห์ในเรื่องที่อยู่ เด็กชายโคที่พ้นจากสถานพินิจ ฯ ไปแล้ว แต่ยังคงพักชั่วคราวในระยะแรกปล่อย สถานพินิจ ฯ ก็ส่งเคราะห์ให้อยู่ในสถานฝึกและอบรมแบบเปิดที่บางนาไปพลางก่อนได้^(๑๘) จนกว่าจะหางานหรือหาผู้อุปการะได้

๓. การจัดหางาน ในรายที่สมควร สถานพินิจ ฯ ได้จัดหางานให้แก่เด็กที่ได้รับการปลดปล่อยไปแล้ว โดยเป็นงานเกี่ยวกับเรือยนต์บ้าง การก่อสร้างบ้าง และในรายที่สมควร ได้จัดให้เข้ารับราชการในตำแหน่งลูกจ้างในศาลคดีเด็ก ฯ เลงก็มี^(๑๙) นอกจากนี้ก็มีงานในรถยนต์ประจำทางบ้าง โรงภาพยนตร์บ้าง ซ้อมาแข่งบ้าง^(๒๐)

เมื่อสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิงส่งนักสังคมสงเคราะห์ ๒ นายมาช่วยราชการเป็นเวลา ๘ เดือนใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ทำให้การปฏิบัติงานในด้านหางานเป็นผลดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะได้ฝากให้เด็กเข้าทำงานในโรงพิมพ์ โรงงาน และร้านค้าผดหลายราย^(๒๑)

ในเรื่องการหางานให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ มีข้อควรสังเกตว่ายังไม่ได้กระทำโดยกว้างขวางควยเหตุหลายประการ คือ

(๑๘) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด, หน้า ๑๖

(๑๙) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๕, หน้า ๘

(๒๐) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๖, หน้า ๘

(๒๑) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, ๒๕๐๓, - หน้า ๑๕

(๑) หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในค่าน้ำโดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอยู่ในแผนกส่งเคราะห์ภัยหลังปลดของปฏิบัติงานในค่าน้ำดูแลให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขภายหลังปลด เสียมากกว่า

(๒) เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีความรู้บางส่วนมากจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จะต้องไปแข่งขันหางานกับผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งยังหางานไม่ได้อยู่อีกมาก ทำให้โอกาสจะไ้งานทำลดน้อยลงทุกที

(๓) เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีความรู้ในด้านวิชาชีพต่าง ๆ พอสมควรเท่าที่เวลาฝึกอบรมในสถานพินิจ ฯ จะอำนวยให้ บางรายพอจะมีฝีมือดีในวิชาชีพของตนก็ครบกำหนดปลด การที่นายจ้างจะรับเข้าทำงานจึงยอมขึ้นอยู่กับฝีมือของเด็กและเยาวชนนั้นด้วย เมื่อยังไม่ถึงขั้นเป็นที่พอใจของนายจ้าง ก็ทำให้พลาดโอกาสไป

(๔) เด็กและเยาวชนเหล่านี้ยังมีอายุน้อย ทั้งเคยใช้ชีวิตอิสระหรือตามใจคนอยู่มากมาก่อนแล้ว เมื่อมาอยู่ในที่บังคับของสถานที่ทำงาน บางคนที่ทนไม่ได้จะต้องออกจากงานไป

(๕) ที่สำคัญที่สุดอันควรระลึกถึงก็คือ ธรรมชาติของคนจำนวนมากที่ยังไม่ไว้วางใจผู้เคยกระทำผิดมาแล้วว่าจะกระทำผิดซ้ำอีก สำหรับนักโทษผู้ใหญ่ที่พ้นโทษมาแล้ว ก็ถูกตั้งข้อรังเกียจ สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีอายุน้อยก็ไม่ว่าถูกตั้งข้อรังเกียจด้วย การจัดหางานให้เด็กและเยาวชนนี้ ถ้าสถานพินิจ ฯ เป็นผู้ฝากงานให้แล้ว จึงต้องไปชี้แจงทำความเข้าใจกับนายจ้างจนเป็นที่เชื่อถือว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นกลับตัวได้มั่นคงจริง ๆ และบางรายเจ้าหน้าที่สถานพินิจ ฯ ก็ต้องเข้าคำประกันความเสียหายให้ด้วย เพื่อเป็นที่พอใจแก่นายจ้าง ทั้งนี้ในรายที่สถานพินิจ ฯ ฝากงานให้ยอมทำเฉพาะรายที่วัดผลการฝึกและอบรมว่ากลับตัวดีเป็นที่มั่นใจได้แล้วเท่านั้น มีไขปลดเมื่อฝึกและอบรมมาครบกำหนดแล้วเนี่ย ฯ

(๖) ภัยเหตุหลายข้อดังกล่าวข้างต้น การขอร้องไห้ส่วนแรงงาน กรมประชาสงเคราะห์ช่วยจัดหางานให้เด็กและเยาวชนของสถานพินิจ ฯ ก็คงจะได้รับผลน้อย

๔. การควบคุมความประพฤติภายหลังปลด

การดำเนินการของแผนกส่งเคราะห์ภัยหลังปลดของสถานพินิจ ฯ ในเรื่อง

นี้ ส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๖ บัญญัติว่า "การกำหนดเวลากัก และอบรม และการส่งเด็กหรือเยาวชนไปบังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมนั้น ศาลจะ พิจารณากำหนดแต่เพียงระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ซึ่งภายในระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูง ดังกล่าวแล้ว ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไขหรือภายใต้เงื่อนไข ใด ๆ กังต่อไปนี้ได้ คือ (๒๒)

- (๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่ หรือท้องที่ใด ๆ อันจะจงใจ ให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติก้าว
 - (๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่ จะมีเหตุจำเป็น
 - (๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคล หรือประเภทบุคคลที่ศาล เห็นไม่สมควร
 - (๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กหรือเยาวชน นี้ประพฤติก้าว
 - (๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล หรือพนักงานคุมประพฤติเป็น ประจำวัน
 - (๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา หรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะดับ ละ
- ในกรณีที่ศาลกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา นี้ ให้พนักงานคุมประ พฤติมีอำนาจสอดส่องด้วย

ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ ศาลมี อำนาจออกหมายเรียก หรือหมายจับเด็กหรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งเด็กหรือเยาวชน

(๒๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน ๒๕๔๔, แก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ ๒, ๒๕๐๖, มาตรา ๓๖

นั้นไปกักและอบรม หรือส่งตัวไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรม เป็นระยะเวลาไม่เกิน กำหนดเวลาที่เหลืออยู่ก็ได้

สถานพินิจ ฯ ใ้จัดใ้พนักงานสังคมในแผนกสงเคราะห์ภายหลังปล่อย ทำหน้าที่สอดส่องความประพฤติและช่วยเหลือในการปฏิบัติตัวของเด็กนั้นภายหลังปล่อยทำนองเดียวกับ พนักงานคุมประพฤติจนกว่าจะพ้นเงื้อมมือ (๒๓)

๕. การสงเคราะห์อื่น ๆ สถานพินิจ ฯ ใ้จัดตั้งร้านตัดผมของสถานพินิจ ฯ ขึ้น ที่หลังศาลคดีเด็ก ฯ หลังเมือง เพื่อสงเคราะห์อาชีพแก่เยาวชนที่ฝึกวิชาชีพช่างตัดผม มีความประพฤติเรียบร้อย ฝีมือดี และมีผลการฝึกอบรมแล้วมาทำงานในร้าน โดยได้รับ ส่วนแบ่งค่าตัดผมตามจำนวนที่ตกลงกันได้ นอกจากนี้ยังมีการสงเคราะห์ในเรื่องจัดซื้อเครื่องมือ ประกอบอาชีพบางอย่างให้โดยมากที่กระทำกันอยู่ ก็คือเครื่องมือตัดผม (๒๔)

ส่วนในการจัดตั้งสถาบันการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดสำหรับอาชญากรรมและตะวันออกไกลของสหประชาชาติที่กรุงเทพฯ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน โดยย่อของสถาบันนี้ข้อหนึ่งก็คือ เพื่อดำเนินการฝึกอบรมเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติงานในทัณฑสถาน เรนปฏิบัติงานในด้านการคุมประพฤติ การพักการลงโทษและการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ รวมทั้ง นักสังคมสงเคราะห์อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานด้านนี้ด้วย (๒๕)

๒. สถานแนะนำเด็กทางจิต (Child Guidance Clinic)

ในปีหนึ่ง ๆ มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กมาขอฝากบุตรหรือผู้ที่ตนเลี้ยงดูให้อยู่ใน

(๒๓) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, การแก้ไขเด็กกระทำผิด, หน้า ๑๖

(๒๔) Ibid., หน้า ๑๖

(๒๕) กรมราชทัณฑ์, กระทรวงมหาดไทย, "สถาบันการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดสำหรับอาชญากรรมและตะวันออกไกลของสหประชาชาติ," วารสารราชทัณฑ์, ปีที่ ๑๐, เล่ม ๕ พระนคร: โรงพิมพ์มหาดไทย, กันยายน - ตุลาคม ๒๕๐๕, หน้า ๖

ควบคุมของสถานพินิจ ฯ นับเป็นสิบ ๆ ราย โดยที่เด็กเหล่านี้ยังไม่ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ซึ่งสถานพินิจ ฯ ไม่อาจรับไว้ควบคุมได้ ปัญหาของเด็กเหล่านี้บางปัญหา ก็เป็นสิ่งที่ผู้มีความรู้ในเรื่องของเด็กเห็นเป็นสิ่งที่อาจแก้ไขได้ง่าย ๆ แต่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเด็กเลย จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้น ฉะนั้น เมื่อได้รับคำสั่งแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจ ฯ ซึ่งโดยปกติเป็นพนักงานคุมประพฤติ บางกรณีก็เป็นจิตแพทย์ เขาก็สามารถแก้ไขปัญหาค้นหนักใจลงได้ แต่บางปัญหาก็มีความสลับซับซ้อนซึ่งต้องการข้อเท็จจริงอย่างละเอียดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในปัญหานั้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ ในกรณีเช่นนี้โดยมากสถานพินิจ ฯ ไม่อาจช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ได้ เพราะขาดเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะที่จะจัดการกับปัญหาดังกล่าว แต่สถานพินิจ ฯ ก็เห็นใจในปัญหาของบิดามารดาและผู้ปกครองที่เข้าใจว่าสถานพินิจ ฯ มีหน้าที่แก้ไขปัญหานี้อยู่ด้วย จึงได้ดำเนินการตั้งสถานแนะนำเด็กทางจิตขึ้นในปี ๒๕๐๗ นับเป็นแห่งที่ ๓ นอกจากที่มีกรรมการอยู่แล้วแต่เดิม คือ แผนกสุขภาพจิตของโรงพยาบาลสมเด็จพระยา และสถานแนะนำปัญหาเด็กของกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๒

สถานแนะนำเด็กทางจิตนี้เป็นบริการคนไข้นอก ในด้านแก้ไขเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางความประพฤติ นับว่าเป็นบริการในด้านการป้องกันมิให้เด็กกระทำผิด เป็นบริการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อศึกษาวิจัย บำบัดแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติ อารมณ์ จิตใจ และครอบครัว เป็นต้นว่า เด็กเกเร หนีโรงเรียน หนีออกจากบ้าน เที่ยวเตร่ดึกคืน ลักขโมย ก้าวร้าวต่อคนสังคม ขาดความเคารพเชื่อฟังบิดามารดา ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ หรือเป็นเด็กที่มีความจำเสื่อมหรือจิตใจเดือนลอย เป็นต้น

สถานแนะนำเด็กทางจิตนี้มีผู้ดำเนินงานเป็น ๓ ฝ่าย คือ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา และพนักงานสังคม ซึ่งทำงานร่วมกัน

การดำเนินงานของสถานแนะนำเด็กทางจิตจะเป็นดังนี้ คือ ในขั้นแรกผู้ที่มาขอความช่วยเหลือ จะถูกพนักงานสังคมทำการสอบประวัติของเด็กโดยละเอียดจากบิดามารดาหรือ

ผู้ปกครองของเด็ก นับตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนกระทั่งเกิด การเจริญเติบโต การเจ็บป่วยและ พหุติการต่าง ๆ ของเด็ก สภาพแวดล้อมอื่น ๆ และบางรายอาจต้องไปสืบเสาะที่บ้าน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่แน่นอน ค่อยจากนั้นจิตแพทย์และนักจิตวิทยาทำการทดสอบเชาว์ปัญญา อารมณ์ และสมอง ตรวจร่างกายและระบบประสาท เมื่อแต่ละฝ่ายรวบรวมผลการตรวจของตนเสร็จ แล้ว ก็จะได้เข้าร่วมประชุมวินิจฉัยปัญหาและวางแนวทางแก้ไขบำบัด โดย

๑. จิตแพทย์ ในฐานะที่เป็นแพทย์ จะเสนอรายงานการตรวจว่าบิกามารดา ผู้ปกครองหรือเด็กนั้นกำลังเป็นโรคอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ และในฐานะที่เป็นจิตแพทย์ ก็จะ เสนอรายงานการแปลแบบพฤติกรรมของเด็ก บิกามารดาหรือผู้ปกครอง ความผิดปกติต่าง ๆ ทางจิตและทางอารมณ์

๒. นักจิตวิทยา ต้องให้รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทดสอบเชาว์ปัญญา บุคลิกลักษณะ ความสนใจ แนวคิด และวินิจฉัยเกี่ยวกับความสามารถทางจิต

๓. พนักงานสังคม ต้องให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของบิกามารดา ผู้ปกครอง และเด็ก ทั้งที่บ้าน ทางโรงเรียน การทำงานกับเพื่อนฝูง และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อประชุมวินิจฉัยแล้วว่าอะไร เป็นสาเหตุสำคัญแห่งการประพฤติผิดของเด็กแล้ว ก็จะได้วางแนวทางแก้ไขบำบัด โดยให้คำแนะนำชี้แจงแก่บิกามารดา ผู้ปกครองหรือตัวเด็กเอง เช่น แนะนำการเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ การแก้ไขสิ่งแวดล้อมและสาเหตุต่าง ๆ

เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานแนะนำเด็กทางจิตของสถานพินิจ ฯ ที่จะเปิดดำเนินการ ในปี ๒๕๐๗ นี้ สำหรับจิตแพทย์เป็นบุคคลเดียวกับที่ทำหน้าที่ตรวจพิเคราะห์ทางจิตในเด็กและ เยาวชนอยู่เป็นประจำแล้ว ส่วนนักจิตวิทยาซึ่งยังไม่มี จะใช้พนักงานสังคมโทซึ่งได้รับการอบรมในเรื่องการทดสอบทางจิตวิทยาจากโรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยาและการฝึกอบรม Counseling Course ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์จัดขึ้น ส่วนพนักงานสังคมตรีนั้น ได้รับอนุมัติงบประมาณให้ตั้งตำแหน่งนี้ขึ้นใหม่ในปีงบประมาณ ๒๕๐๗ เพื่อดำเนินงานในสถานแนะนำ เด็กทางจิตโดยเฉพาะ

สถานแนะนำเด็กทางจิต อันที่จริงในประเทศไทยนั้น มีการจัดตั้งมานานแล้ว แม้ชื่ออาจจะไม่เหมือนกัน แต่จุดประสงค์เหมือนกัน ทั้งนี้โดยความร่วมมือขององค์การอนามัยโลกและกรมการแพทย์ ได้จัดตั้งคลินิกสุขภาพจิตขึ้นในโรงพยาบาลสมเด็จพระยา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากองค์การอนามัยโลกมาร่วมปฏิบัติงานด้วย (๒๖) ในสถานสงเคราะห์แห่งนี้ งานตรวจรักษาเด็กได้รับการพิจารณาเป็นเรื่องใหญ่เช่นเดียวกัน เพราะความเจ็บป่วยทั้งหลายตั้งต้นมาจากเด็ก ฉะนั้น การดูแลรักษาเด็กที่เริ่มผิดปกตินับเป็นงานป้องกันที่สำคัญที่สุดในผู้ใหญ่ เป็นหัวใจของงานสุขภาพจิต อนึ่ง การที่จะให้ประชาชนมีสุขภาพจิตดีหรือเข้าใจวิชาสุขภาพจิตนั้น จำเป็นต้องทราบและศึกษาทั่วกันทุกคน ซึ่งความรู้นี้ได้ศึกษาและร่วมมือจำกัดเฉพาะในวงของจิตแพทย์เท่านั้น แต่ยังเป็นเรื่องของแพทยพยาบาล และเป็นเรื่องของผู้มีใจแพทยด้วย เช่น ครู อาจารย์ นักปกครอง นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ประชาชนพลเมืองทั่วไป และสำคัญเหนือสิ่งใด คือเป็นเรื่องของท่านผู้เป็นบิดามารดาเด็กทุกคน (๒๗) กวดยเหตุนี้ งานคลินิกสุขภาพจิต จึงได้ขยายกิจกรรมอีกสาขาหนึ่งที่อาคารรพ.ดำเนินในปี ๒๕๐๕ โดยมีกิจกรรมเช่นเดียวกัน

ในค่านกรมประชาสงเคราะห์ได้จัดตั้งสถานแนะนำปัญหาเด็กเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นบริการจัดตั้งขึ้นเพื่อวิจัย บำบัดแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติ อารมณ์ จิตใจ และครอบครัว เป็นต้นว่า เด็กเกเรหนีเรียนหนีออกจากบ้าน ดลักขโมย ก้าวร้าว ก่อความรังแก ความเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและครูอาจารย์หรือเด็กมีความจำเลื่อมหรือมีจิตใจเลือนลอย เป็นต้น (๒๘)

(๒๖) ฝน แสงสิงแก้ว, "งานสุขภาพจิตของกระทรวงสาธารณสุข; หนังสืออนุสรณ์ กระทรวงสาธารณสุขครบ ๒๐ ปี, พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเซคม, ๒๕๐๕, หน้า ๖๗๖-๗

(๒๗) Ibid., หน้า ๖๗๘ - ๘๐

(๒๘) กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงมหาดไทย, รายงานประจำปี ๒๕๐๕, พระนคร: โรงพิมพ์มหาดไทย, ๒๕๐๖, หน้า ๒๐ - ๒๑

จะเห็นได้ว่าสถานสงเคราะห์เด็กที่มีปัญหานี้ ประเทศเรานับว่ายังมีน้อยมาก ซึ่งยังไม่เพียงพอแก่จำนวนเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางกายต่าง ๆ ของชาติ เพราะฉะนั้น รัฐบาลควรจะให้ความสนใจและเร่งเร่งเรื่องนี้บ้าง เพื่อเด็กและเยาวชนที่จะเป็นพลเมืองดีของเราสืบไป

๓. การเผยแพร่วิธีการป้องกันบรรเทาการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๙ (๙) ได้บัญญัติให้สถานรับจำคุกเจ้าหน้าที่ศึกษาคนคว่าถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยทั่ว ๆ ไป จัดทำสถิติการกระทำผิดอาญาของเด็กและเยาวชน และเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้ลดน้อยลงซึ่งการกระทำของเด็กและเยาวชนที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น สถานพินิจ ๆ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

นี้ คือ

๑. จัดพิมพ์รายงานประจำปีของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ ถึง ๒๕๐๑ รวม ๗ ฉบับ เพื่อแจกจ่ายไปยังหน่วยราชการต่าง ๆ และประชาชนที่สนใจ สำหรับรายงานประจำปี ๒๕๐๒ ถึง ๒๕๐๖ ยังมิได้จัดพิมพ์ขึ้น

๒. จัดทำสถิติการกระทำผิดอาญาของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ ถึง ๒๕๐๖ สำหรับปี ๒๔๙๕ ถึง ๒๕๐๑ ได้จัดพิมพ์ไว้ในรายงานประจำปีแล้ว ส่วนปีหลังจากนั้นแม้ยังไม่ได้จัดพิมพ์เป็นเล่ม แต่ก็มีหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การป้องกันอาชญากรรม และกองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนของกรมตำรวจได้ขอคัดไว้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ

๓. จัดพิมพ์เอกสารสำหรับประชาชนแจกในโอกาสต่าง ๆ เช่น ในงานสัปดาห์แห่งการป้องกันอาชญากรรม ๒ ครั้ง การประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ๒ ครั้ง จัดพิมพ์เอกสารชื่อ "ท่านกับศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง" ทั้งภาษาไทยและภาษาจีน เพื่อแจกแก่ประ

ชาวนที่มุกติกคอกกับศาลและผู้สนใจโดยทั่วไป (๒๘)

๔. จัดพิมพ์คำแปลกฎหมายศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อแจกจ่ายแก่ชาวต่างประเทศที่มาเยี่ยมชมกิจการและจัดเป็นเอกสารสำหรับส่งไปแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (๓๐)

๕. ในวันครบรอบปีที่เกิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง คือ ๒๕ มกราคม ของทุกปี อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางได้ไปบรรยายทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แถลงกิจการที่ได้ดำเนินการมาในรอบปี เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาเด็กกระทำผิดในจังหวัดพระนครและธนบุรี และวิธีการแก้ไขหรือความร่วมมือที่ประชาชนจะช่วยจัดการกับปัญหานี้ได้ คำบรรยายดังกล่าวได้จัดพิมพ์ในนิตยสารของกระทรวงยุติธรรม "คุณภาพ" ควบ

๖. เมื่อเวลาที่มีคดีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเด็กซึ่งอยู่ในความสนใจของประชาชนเกิดขึ้น อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางก็ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง และวิธีที่จะป้องกันหรือบรรเทาการกระทำผิดของเด็ก และให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ในปัญหาการควบคุมและอบรมเยาวชนเท่าที่ดำเนินการอยู่ (๓๑)

๗. มีการเผยแพร่ความรู้เป็นครั้งคราวทางการเป็นอาจารย์บรรยายในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่น ๆ โดยข้าราชการในศาลคดีเด็กและเยาวชน และทางการนำชมกิจการคณะกรรมการบุคคลหรือหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกัน

๘. เจ้าหน้าที่ของศาลได้เข้าร่วมในการประชุมในเรื่องที่ศาลคดีเด็กและเยาวชน

(๒๘) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, หน้า ๑๓ และปี ๒๕๐๑, หน้า ๑๐

(๓๐) Ibid., หน้า ๑๐

(๓๑) Ibid., หน้า ๑๐

เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรืออื่น ๆ (๑๒) เช่น งานประชุมสัปดาห์แห่งการป้องกันอาชญากรรม ๒ ครั้ง การประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ๒ ครั้ง และเข้าร่วมในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่ทางรัฐบาลหรือทางการอื่นแต่งตั้งขึ้น เช่น คณะรัฐมนตรีได้จัดตั้งคณะกรรมการอาชญากรรมวิจัยขึ้นเพื่อค้นหาสาเหตุและวิธีที่จะระงับอาชญากรรม ตลอดจนการเผยแพร่และให้แนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในกรณีนี้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางได้เป็นกรรมการ รวมอยู่ด้วยคนหนึ่ง ได้มีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ในงานที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและร่วมมือกันโดยใกล้ชิดยิ่งขึ้น รวมทั้งเรื่องเสกกระทำผิดค้าย^(๓๓)

(๓๑) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๔๘๔, หน้า ๑๖

(๓๒) ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๔๘๖, หน้า ๒๗

บทสรุป

ผลจากการค้นคว้าวิจัยของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ อาจสรุปบทบาทของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายของ เด็กและเยาวชน * รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศาลโดยอาจจะแยกแยะออกเป็นข้อ ๆ ในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การแก้ปัญหาเด็กกระทำความผิดของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเท่าที่มีวิธีการและปฏิบัติอยู่ขณะนี้มันประสบผลแค่ไหนเพียงไร มีข้อบกพร่องอย่างไรบ้างหรือไม่

ในการตอบปัญหาข้างต้น ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่า การจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนสมคังเจตนาารมณ์ของกฎหมายที่เห็นได้ชัดแจ่มก็คือ ไล่แยก เด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ อันเป็นการตัดทางมิให้ผู้ใหญ่เหล่านั้นนำยอดสิ่ง เดวร้ายแก่เด็กได้ในชั้นต้น ซึ่งในรายที่เพิ่งกระทำความผิดครั้งแรกนั้น การกระทำดังกล่าวนี้ย่อมมีผลมากมาย รวมทั้งการที่เด็กมิต้องถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ก็มีผลทางจิตใจแก่เด็กเป็นอย่างมาก

ในส่วนที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ใช้วิธีการป้องกันแก้ไขเด็กกระทำความผิด โดยศาลได้มีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กฯ เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงาน จึงทำให้ศาลทราบสาเหตุที่เด็กนั้นกระทำความผิดขึ้น แล้วหาทางแก้ไขให้ถูกทางเพื่อตัดสาเหตุในการกระทำความผิดนั้นเสีย กล่าวโดยทั่วไป ศาลสามารถแก้ไขผู้กระทำความผิดครั้งแรกได้มาก แต่ก็มีข้อสังเกตอยู่ว่า สาเหตุที่เด็กกระทำความผิดมาอย่างนั้น ศาลคดีเด็กและเยาวชนยังไม่สามารถแก้ไขได้สมบูรณ์ นอกจากทำให้เด็กนั้นเป็นวัยแก่สังคมน้อยลงเท่านั้น สาเหตุดังกล่าวนี้ก็ได้แก่สาเหตุทาง เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่โตนอกอำนาจของศาลที่จะแก้ไขได้ เป็นเครื่องชี้สาเหตุให้ปรากฏแก่สังคมหรือรัฐบาลที่จะดำเนินการแก้ไขต่อไปเท่านั้น นอกจากนั้นสาเหตุส่วนใหญ่ของการกระทำความผิดของเด็กก็เนื่องมาจากครอบครัวที่มีสภาพบกพร่อง บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกันอย่างปกติสุข การมีภรรยาสามีใหม่กันอย่างง่าย ๆ และไม่ถูกต้องตามกฎหมายในสังคมไทย โดยไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เป็นบุตร เดยนี้ ปรากฏอยู่เป็นจำนวนมากในเด็กที่ถูกส่งมายังศาล จนอาจจะกล่าวได้ว่า ในสังคมปัจจุบันผู้เป็นบิดามารดาใหม่เอียง

* ท่อไปนี้ จะเรียกสั้น ๆ ว่า เด็ก ซึ่งหมายถึง เด็กและเยาวชน เพื่อให้ข้อความกระชับยิ่งขึ้น

ที่จะรักทำความพอใจให้แก่ตัวเองมากกว่าความรักและสวัสดิภาพที่จะให้แก่บุตร มีอยู่หลายรายที่ บิคารมารคากลับเป็นศูนย์กลางส่งเสริมให้บุตรกระทำผิดเสียเอง เช่นให้ชายยาเสพติด เป็นต้น ใน รายที่มีสาเหตุการกระทำผิดมาจากบิคารมารคา เช่นนี้ ศาลก็เพียงแต่แยกเด็กให้ต่างจากครอบครัว ชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถกำจัดคนเหตุอันนี้ได้ เมื่อครบกำหนดอยู่ในความพิทักษ์ของศาล เด็กก็ต้องกลับไปอยู่ในครอบครัวตามเดิม เมื่อสภาพของสังคมเป็นเช่นนี้ การที่จะหวังให้บุคคล หรือสถาบันอื่นยอมรับเด็ก เข้าอยู่ในครอบครัวหรืออุปการะของชนเป็นทำนองบ้านอุปถัมภ์ (Foster Home) เช่นในต่างประเทศ จึงน่าจะกระทำไยยากในเมืองไทย เพราะบิคารมารคาเองก็ ยังไม่ค่อยจะรักและเอาใจใส่ในบุตรของตนเสียแล้ว การจะหวังให้คนอื่นมาให้ความเอาใจใส่ เด็กที่ไม่ใช่เลือดเนื้อเชื้อไขของตนย่อมเป็นไปได้ยาก จึงปรากฏในเด็กที่กระทำผิดหลายรายที่ บิคารมารคาบุญธรรมรับเลี้ยงเด็กไว้ เมื่อเด็กโตขึ้นมักจะปรากฏว่าเด็กนั้นกระทำความเสียหายต่างๆ ในที่สุดก็กระทำผิดขึ้นจนได้

แต่ในฐานะที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ ได้เป็นสถาบันศึกษามูลเหตุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การกระทำผิดของเด็กอย่างกว้างขวางทั้งในทางสิ่งแวดล้อม สภาพร่างกายและจิตใจ โดย เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้และชำนาญงานทางด้านนี้ จึงอยู่ในฐานะที่จะทราบสาเหตุการกระทำผิดของเด็ก และหาหนทางที่จะควรแก้ไขเด็กและเยาวชนนั้นโดยวิธีใด เมื่อกล่าวโดยเหตุผลทั่ว ๆ ไป ก็ย่อมจะ เห็นได้ว่าศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ คุ้มครองกันแก้ไขเด็กกระทำผิดอย่างใดผิดเท่าที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของตน ความบกพร่องที่จะมีอยู่บ้างก็เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่พอเพียงที่จะปฏิบัติกับเด็กซึ่งมีจำนวน เพิ่มขึ้นมากขึ้น เพราะจำนวนเด็กที่กระทำผิดในแต่ละปีนั้นไม่อยู่ในวิสัยที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ถูกต้อง จะต้องพิจารณาอีกกันเป็นแต่ละปีไปโดยเฉพาะในเดือนแรก ๆ ของปี อาจเป็นแนวพอจะประมาณได้ ว่าในปีนั้นจะมีเด็กกระทำผิดมาสู่ศาลเท่าใด ซึ่งอาจจะอนุมานให้ใกล้เคียงความจริงได้ แต่ที่จะ ประมาณจำนวนเด็กกระทำผิดข้ามปีจะเป็นสิ่งที่ผิดพลาดได้ง่าย เพราะปรากฏว่าจำนวนเด็กที่กระทำ ความผิดมีจำนวนตรงข้ามกับจำนวนที่ประมาณไว้โดยก็มี ข้อที่ไม่ควรลืมในเรื่องเจ้าหน้าที่ผู้รับ จำนวน เจ้าหน้าที่ตั้งไว้นั้นย่อมมีจำนวนพอเหมาะที่จะปฏิบัติกับเด็กจำนวนหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ ในปีใดที่

รับเด็กต่ำกว่าจำนวนนั้น ผลงานก็ย่อมจะมีคุณภาพดีขึ้น แต่ถ้าวางบปีใดจำนวนเด็กสูงกว่าที่กำหนดไว้มาก การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ก็ย่อมจะต่องเร่งเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเด็กแต่ละรายให้เสร็จเร็วขึ้นเพื่อรับงานใหม่ อันทำให้ผลงานมีคุณภาพน้อยลงไปบ้าง

ศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ ก็ได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จึงได้หาทางแก้ไขเพื่อให้ผลงานของศาลในการป้องกันแก้ไขเด็กสมบุรณ์ยิ่งขึ้น ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ในหลักการก็เพื่อมิให้สถานพินิจฯ ต้องทำรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในคดีเล็กน้อยที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องรอการสืบเสาะข้อเท็จจริง ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของสถานพินิจฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กนั้นได้มีโอกาสทำงานในรายที่สำคัญและไต่ละเอียดยิ่งขึ้น อันจะช่วยให้ทราบสาเหตุแห่งการกระทำผิดที่แท้จริง และหาวิธีการแก้ไขที่ถูกตอ้งต่อไปด้วย

๒. การดำเนินงานของศาลเท่าที่ปฏิบัติอยู่ขณะนี้ได้อำนวยประโยชน์ในการแก้ไขการกระทำผิดของเด็กอย่างไร

ในข้อนี้อาจแยกพิจารณาเป็น ๒ หัวข้อ คือที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของศาล และที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานพินิจฯ

ในส่วนที่เกี่ยวกับศาล ได้มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับศาลคดีเด็กและเยาวชน ให้มีการฟ้องร้องคดีเร็วขึ้น อันเป็นผลดีที่เด็กไม่ต้องถูกดำเนินคดีเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายที่เด็กถูกรวบคุมตัวอยู่ และยังได้แก้ไขมิให้เด็กตอ้งมีที่ปรึกษากฎหมายในทุกคดี ทำให้การพิจารณาคดีเสร็จเร็วขึ้น การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวนี้ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๗ เป็นต้นมา

ในด้านการพิจารณาคดีที่เด็กกระทำผิด ก็ไม่ได้ดำเนินการตามวิธีพิจารณาโดยเคร่งครัดเช่นกรณีผู้ใหญ่กระทำผิด เพราะจุดมุ่งหมายของการพิจารณาคดี เป็นเรื่องที่ให้ทุกฝ่ายมุ่งหมายหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็ก แล้วหาทางแก้ไขให้ถูกตอ้งอันเป็นผลดีให้เด็กกลับตัวได้จึงเป็นจุดมุ่งหมายหลักการใหญ่

มีข้อที่ควรระวังคือกล่าวไว้ควรวางว่า ผลแห่งการมีผู้พิพากษาสมทบในศาลคดีเด็กและเยาวชน

นี้ นอกจากเป็นผลดีในด้านการช่วยให้การพิจารณาคดีของศาลมณฑลสายบรรยากาศเคร่งเครียดใน
 แง่กฎหมายแล้ว การที่ผู้พิพากษาสมทบเหล่านี้ได้รู้เห็นสภาพของเด็กที่กระทำผิดได้รู้เห็นสภาพ
 ครอบครัวยุติธรรมของเด็ก หรือข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็ก ทำให้ผู้พิพากษา
 สมทบมีส่วนมากเป็นผู้มีเกียรติในวงสังคม ได้เข้าช่วยเหลือในกิจการของศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ของสถานพินิจฯ เช่นการบริจาคเงินทองหรือสิ่งของต่าง ๆ ช่วยเหลือเด็กในสถานฝึกและอบรม
 ซึ่งดำรงค่าอาศัยงบประมาณเพียงอย่างเดียวนั้นยังไม่เป็นการเพียงพอ อันอาจเป็นการช่วยเหลือ
 ที่มุ่งจิตใจเด็กได้อีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ขาดญาติมิตรมาเยี่ยมเยียนตลอดเวลาที่อยู่
 ในสถานฝึกและอบรม

ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานพินิจฯ อันเป็นบริการที่เข้าแก้ไขเด็กทั้งแก่แรกกระทำผิดและ
 ถูกส่งตัวมาดำเนินคดีก่อนศาลพิพากษา จนถึงภายหลังที่ศาลพิพากษาและปล่อยตัวไปแล้วด้วย งาน
 ของสถานพินิจฯ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการแก้ไขเด็ก เริ่มแรกแต่การรับตัวเด็กเข้าอยู่ใน
 ความดูแลการปฏิบัติที่เห็นอกเห็นใจเด็ก การตรวจสภาพร่างกายและจิตใจมีส่วนช่วยให้เด็กซึ่ง
 เร่ร่อนจรจัดได้รับการดูแลรักษาดีขึ้น หากมีอาการเจ็บป่วยอย่างไรมาก่อน ก็ได้รับการรักษาให้
 หาย เช่น กามโรค สิว เหวโรอื่น เป็นต้น นับเป็นเบื้องแรกแห่งการฟื้นฟูเด็กซึ่งเสื่อมโทรมทาง
 ร่างกายและจิตใจให้ดีขึ้น ขั้นตอนต่อไปจะนำไปสู่การแก้ไขเด็กอย่างถูกต้องก็คือการสืบเสาะหาข้อ
 เท็จจริงของพนักงานคุมประพฤติและการพินิจของเจ้าหน้าที่กองแรกรับ การตรวจของแพทย์และ
 จิตแพทย์ ช่วยให้ไต่ทราบสาเหตุแห่งการกระทำผิดและหาทางแก้ไขได้ถูกต้อง เมื่อศาลสั่งให้ใช้วิธี
 การอย่างไรแล้ว สถานพินิจฯ ก็จะรับมาดำเนินการต่อไป เช่นการให้คุมประพฤติ หรือฝึกอบรม
 เป็นต้น

ในเรื่องการคุมประพฤติยอมแบบผลคทจะเข้าแก้ไขเด็กที่ยังไม่ประพฤติชั่วถึงกับร้ายแรง
 ในหลักปฏิบัติที่เท่าที่ปรากฏเห็นว่าวิธีคุมประพฤติเป็นผลดี ศาลจึงได้สั่งใช้วิธีการคุมประพฤติเพิ่มขึ้น

จะเห็นได้จากสถิติว่ามีเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติในปี ๒๕๕๕ เพียง ๒๕ คน แต่ในปี ๒๕๖๕ มีเพิ่มขึ้นเป็น ๒๕๑ คน (๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในงานควบคุมและสอดส่องเด็กจำนวนนี้ ได้แก่พนักงานคุมประพฤติ ๓ คน เมื่อเฉลี่ยแล้ว พนักงานคุมประพฤติคนหนึ่งควบคุมเด็กที่ถูกคุมประพฤติถึง ๑๐๐ คน อันทำให้การสอดส่องดูแลเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง เพราะตามปกติพนักงานคุมประพฤติคนหนึ่งควบคุมดูแลเด็กคนหนึ่งเพียง ๕๐-๗๕ คนเท่านั้น เหตุที่ยังคงเป็นไปเช่นนี้ก็เนื่องจาก พนักงานคุมประพฤติส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่ประมวลข้อเท็จจริงในคดีอาญา ซึ่งจะต้องทำให้เสร็จภายในเวลาอันจำกัด คือประมาณ ๑๒ วันนับแต่วันรับตัวเด็กและเยาวชนจากพนักงานสอบสวน จึงทำให้สถานพินิจฯ ไม่สามารถเรียกเจ้าหน้าที่มาทำงานในค้ำควบคุมและสอดส่องได้เพียงพอ แต่ถึงอย่างไรก็ดี การคุมประพฤติก็ยังเป็นผลดีในการที่จะทำให้เด็กต้องระวังตัวยิ่งขึ้น ไม่ประพฤติตัวผิดเงื่อนไขของการคุมประพฤติที่วางไว้ เพราะถ้าผิดเงื่อนไขก็อาจถูกส่งเข้าขังได้

ในด้านการแก้ไขตัวเด็กเกี่ยวกับงานบริการฝึกอาชีพภายในสถานฝึกและอบรมนั้น สถานพินิจฯ ได้ช่วยให้เด็กส่วนมากซึ่งยังไม่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ได้ศึกษาจบหลักสูตรการศึกษา ผู้ให้โอกาสปลาย ซึ่งเทียบเท่าชั้นประถมศึกษา ๔ ทุกคน แล้วจึงให้ สืบไปฝึกวิชาชีพตามใจสมัคร กิจกรรมค่านับว่าได้ผลพอสมควร เมื่อพิจารณาถึงสถานที่และจำนวนเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำกัด สถานฝึกและอบรมแห่งนี้เริ่มเปิดดำเนินการในเนื้อที่ ๑๒ ไร่ที่ตำบลบางนา อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร เมื่อปี ๒๕๕๖ ครั้น ๑๐ ปีต่อมา ปรากฏว่ามีเด็กและเยาวชนประมาณ ๕๐๐ คนอยู่เป็นประจำในสถานที่นี่ ซึ่งเป็นจำนวนมากเกินกว่าสถานที่ ทำให้แออัดยัดเยียดไม่สามารถแยกเด็กที่มีความประพฤติร้ายแรงในลักษณะต่างกันออกจากกันได้ เด็กเล็กและเด็กใหญ่จำต้องอยู่ใกล้ชิดกัน นับว่าไม่สู้จะเป็นผลแก่การอบรมนัก เจ้าหน้าที่ต้องเพิ่มความดูแลเอาใจใส่มากขึ้น นอกจากนี้

(๑) ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง; การแก้ไขเด็กกระทำความผิด, หน้า ๑๘

เด็กที่อยู่ในระหว่างสอบสวนและพิจารณา ก็มีอายุร่วมกับเด็กและเยาวชนที่ศาลได้พิพากษาแล้วด้วย ทั้งนี้เพราะสถานแรกรับกับแค้มป์ไม่พอบรรเทาเด็กทั้งหมดได้ จึงต้องระบายไปยังสถานฝึกและอบรม ประกอบด้วยการอบรมเด็กสองพวกนี้ก็แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ ในการฝึกวิชาชีพต่าง ๆ ผู้รับการฝึกอบรมมีกำหนดเวลาอบรมต่างกัน จึงต้องใช้เวลาดำเนินการในระยะสั้นเพียง ๓ เดือนหรือ ๖ เดือน พอให้เด็กมีความรู้สึกตัวไปบ้าง แต่ที่จะให้รับงานฝึกการใดก็จริง ๆ นั้น ก็ต้องเป็นเด็กที่อยู่ในสถานฝึกอบรมเป็นเวลานาน ซึ่งปรากฏว่างานบางอย่างเช่นงานโรงพิมพ์ของสถานฝึกและอบรมสามารถรับงานพิมพ์ของกระทรวงยุติธรรมทั้งหมดได้ จึงควรนับว่าเป็นผลงานของการฝึกอบรมอย่างหนึ่ง

การฝึกอบรมจะเป็นผลดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ผู้ทำการฝึกอบรมด้วย ในสถานฝึกอบรมนั้น นอกจากจะมีเจ้าหน้าที่ชำนาญงานในด้านต่าง ๆ กัน เช่น ครูสามัญ ครูวิชาชีพ สาขาต่าง ๆ แล้ว บุคคลที่นับว่าใกล้ชิดกับตัวเด็กมากที่สุดคือพนักงานวินัย พนักงานควบคุมและยาม บุคคลที่กล่าวนี้มีฐานะเป็นเพียงลูกจ้าง ความรู้ขั้นประถมปีที่ ๔ เป็นส่วนมาก การที่จะหวังให้ได้รับผลอย่างเต็มที่ย่อมเป็นไปได้ยาก ทางสถานพินิจจึงได้แก้ไขด้วยการจัดอบรมพนักงานสถานพินิจขึ้นจำนวนหนึ่งบรรจุจากครูสำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ขึ้น เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในงานสถานฝึก และอบรมยิ่งขึ้น เพื่อจะช่วยให้การฝึกอบรมเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ งานนี้จะเริ่มในปี ๒๕๐๗ นับเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมเด็กชั้นผู้น้อยได้ทางหนึ่ง

๓. การสงเคราะห์ภายหลังปล่อยมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือเด็กอย่างไรบ้าง

การสงเคราะห์ภายหลังปล่อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ปล่อยจากสถานฝึกและอบรมโดยมีเงื่อนไขว่าจนกว่าเด็กจะปฏิบัติครบกำหนดชั้นสูงตามคำพิพากษาของศาลแล้ว นับว่ามีความสำคัญในการป้องกันมิให้เด็กกระทำผิดซ้ำอีก เพราะเป็นการเข้าช่วยประคับประคองเด็กในเรื่องที่อยู่อาศัยงานอาชีพ และการศึกษา แต่ผลงานที่ได้รับกล่าวไ้ว่ายังไม่ถึงขั้นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่

ผู้รับผิดชอบโดยตรงมีเพียงคนเดียว เพียงเท่านั้นในสำนักงานเกี่ยวกับการเสนอรายงานต่อศาล
 เมื่อเด็กอบรมมาครบกำหนดชั้นค่า การรับรายงานตัวของเด็กที่ปล่อยไปแล้วแต่อยู่ในเงื้อมมือ และ
 งานเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ก็เกือบหมดเวลาเสียแล้ว การออกตรวจการปฏิบัติตัวของเด็กจึงมีน้อยหรือ
 เกือบไม่มีเลย นอกจากนี้ก็ยังไม่สามารถที่จะจัดหางานให้เด็กทำไ้ควยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วใน
 หัวข้อการสงเคราะห์ภายหลังปล่อยในบทที่ ๕ แต่เมื่อกล่าวโดยส่วนรวม การที่เด็กได้รับการฝึก
 อบรมชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วปล่อยตัวไปภายใต้เงื้อมมือ ก็ทำให้เด็กกระมักระวังตัวขึ้นมา ไม่สู้
 จะกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก ซึ่งเท่ากับเป็นวิธีที่ป้องกันและยับยั้งมิให้เด็กหันกลับไปกระทำผิดอีก นอก
 จากนั้นก็อาจถือได้ว่าเป็นการแก้ไขตัวเด็กด้วย เพราะเมื่อเด็กได้รับการฝึกอบรมแล้วในสถาน
 ฝึกอบรม เด็กก็จะได้รับการเยียวยาแก้ไขปรับปรุงในด้านความรู้สึก นิสสัยใจคติที่เหมาะสมที่จะ
 เป็นผลเมืองดีในสังคม รวมทั้งได้รับการอบรมใหม่ความสามารถที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวได้
 พอสมควร ยิ่งเมื่อมาไ้การช่วยเหลือเกื้อกูลจากเจ้าหน้าที่ของแผนกนี้หรืออย่างน้อยก็ภายใต้
 การระแวงระวังของเจ้าหน้าที่ด้วยแล้ว ก็อาจทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่ามีที่พึ่ง มีความรู้สึกมั่นใจ
 ที่จะกระทำความดีหรือเป็นบุคคลที่ไม่เป็นภัยอันตรายต่อสังคมอีกต่อไป การปฏิบัติภารกิจกล่าวของ
 ภาคคือการสงเคราะห์ภายหลังปล่อยนี้ จึงอาจถือได้ว่าเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขตัวเด็กให้ดีขึ้นได้

เมื่อไ้ศึกษาผลงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ ทั้งหมดแล้ว พอจะสรุปได้ว่า
 งานโดยทั่ว ๆ ไปไ้กล่าวหน้าไปพอสมควร โดยเฉพาะในการแก้ไขเด็กที่เพิ่งกระทำผิดครั้งแรก
 และเด็กที่ไม่มีความประพฤติเสียหายมากนักเนื่องจากไ้อยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่ตีมาก่อนแล้ว ก็
 นับว่าช่วยแก้ไขไ้มาก ทั้งเป็นสถาบันที่ไ้ศึกษาพิจารณาจากตัวเด็กผู้กระทำผิดโดยตรง จึง
 ควรที่ผู้มีหน้าที่หรือผู้สนใจจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสังคมควรไ้ประโยชน์จากศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ
 ให้มากขึ้น เท่าที่เป็นมา ศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ อาจจะทำตามกฎหมาย ระเบียบ
 เป็นส่วนใหญ่ การประชาสัมพันธ์ที่ไ้จะมีน้อย จนบางครั้งเมื่อมีการประชุมแก้ไขปัญหาดัง

เด็กของอาคาร สถาบันต่าง ๆ ก็สัมพันธ์ถึงศาลคือเด็กและเยาวชนฯ ซึ่งได้ทราบและศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิดของเด็ก ทำให้ขาดโอกาสที่จะได้รับฟังข้อเท็จจริงจากแหล่งต้นเรื่อง อันเป็นผลให้การแก้ไขนั้นไม่แน่ใจว่าจะเป็ผลดีหรือไม่เพียงใด

สำหรับปัญหาที่สำคัญ ๆ ในการดำเนินงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ และการแก้ไขปัญหานั้นอาจกระทำได้อีกดังนี้ สำหรับเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ นั้นนับว่ามีผู้เชี่ยวชาญที่ต่าง ๆ มารวมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหามาก เช่น แพทย์ จิตแพทย์ ครู พนักงานคุมประพฤติ หากไม่สามารถเพิ่มจำนวนเพื่อรับกับจำนวนเด็กที่กระทำผิดเพิ่มขึ้นแล้ว ก็น่าจะให้มีฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เหล่านั้นให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ข้อที่สมควรกล่าวเน้นไว้ในที่นี้คือ พนักงานคุมประพฤติปรากฏว่า ในปีเริ่มก่อตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางนั้น เนื่องจากยังไม่มีสถานศึกษาทางสังคมสงเคราะห์เกิดขึ้น การบรรจุพนักงานคุมประพฤติ จึงบรรจุจากศูนย์ได้รับปริญญาทางกฎหมายไต่่นั้น สถานศึกษาสังคมสงเคราะห์ของสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เพิ่งเปิดดำเนินการในปี ๒๕๔๖ และนับแต่นั้นมาก็มียพนักงานคุมประพฤติของสถานพินิจฯ หลายคนได้เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาที่นี้ อันทำให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ในด้านสังคมสงเคราะห์สำหรับที่จะปฏิบัติกับเด็กที่กระทำผิดเพิ่มขึ้น ซึ่งตามกฎหมาย พนักงานคุมประพฤติจะต้องมีปริญญาทางกฎหมาย เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงน่าที่จะเปิดหลักสูตรภายในสำหรับอบรมพนักงานคุมประพฤติให้มีความรู้ในหน้าที่ทางสังคมสงเคราะห์ที่ยิ่งขึ้น จนสามารถเข้าใจปัญหาการกระทำผิดของเด็กได้อย่างกว้างขวางและถูกต้อง

ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับสถานที่ เห็นได้ชัดเจนว่าสถานที่ควบคุมเด็กในปัจจุบันทุกแห่งไม่เพียงพอสำหรับเด็กที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี เด็กที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ ทั้งหญิงและชายทุกแห่งรวมกันแล้วประมาณ ๒๐๐ คน เมื่อจำนวนเด็กมากขึ้นจนล้นสถานที่ ก็จำเป็นต้องหาทางออกด้วยการให้มีประกันตัวไป สำหรับเด็กที่อยู่ในระหว่างสอบสวนหรือเด็กที่พอจะปล่อยยให้พ้นจากสถานฝึกได้ ก็ต้องเสนอปล่อยทั้ง ๆ ที่ควรจะได้รับการศึกษาไปอีกสักระยะหนึ่ง แต่เหตุผลที่ต้องปล่อยไป ก็เพราะเห็นว่าเด็กได้รับการฝึกมาชั่วระยะหนึ่งแล้ว พอ

สำนักคนใดบ้าง และจำเป็นจะต้องรับเด็กที่ศาลสั่งฝึกอบรมใหม่ต่อไป ฉะนั้น จึงน่าจะได้ออกค่าใช้จ่ายหรือหาสถานที่ใหม่สำหรับสถานฝึกและอบรม เพื่อให้การปฏิบัติต่อเด็กในสถานฝึกได้รับผลดีสมความมุ่งหมายของศาลคดีเด็กและเยาวชน ทั้งยังจะเป็นการแยกประเภทเด็กเล็กและเด็กใหญ่ไว้ต่างหากจากกัน มีใหม่โอกาสถ่ายทอดความช่วยเหลือแก่กันและกันได้

ในด้านการอบรมเด็กหญิง ควรจะพิจารณาหาวิชาชีพที่เป็นความต้องการของเด็กหรือของสังคมเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้เด็กที่สำเร็จวิชาชีพเหล่านั้นมีโอกาสหางานทำได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องมีความรู้วิชาสามัญขั้นสูงอย่างไร เป็นคนว่าสำหรับเด็กและเยาวชนหญิง น่าจะจัดวิชาชีพแม่บ้าน เพื่อให้เด็กมีความรู้ในงานบ้านทุกสาขาที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างได้ เช่น ซักผ้า ทำครัว การเย็บผ้า ซึ่งงานบางอย่างสถานฝึกและอบรมหญิงก็เ้าจัดทำอยู่แล้ว นอกจากนี้ควรพิจารณาเพิ่มงานในสถานเสริมสวย เช่น คัดผม ทำผม ตัดเล็บ ซึ่งเด็กอาจจะไปทำงานทำในร้านเสริมสวยได้ง่าย

สำหรับเด็กชาย ก็ปรากฏว่างานโรงพิมพ์สามารถหากำไรได้ เพราะมีงานพิมพ์ของกระทรวงยุติธรรมเป็นจำนวนมาก ฉะนั้น ถ้าหากจะมีความคำริจัดตั้งโรงพิมพ์เพื่อเป็นการสงเคราะห์เด็กภายหลังปล่อย เช่นเดียวกับที่พี่ร้านตัดผมสำหรับการสงเคราะห์เด็กภายหลังปล่อยแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งแก่ตัวเด็กเองที่ฝึกวิชาชีพช่างพิมพ์ และแผนการฝึกอบรมไปแล้ว จะได้มีงานทำเป็นหลักฐาน และถ้าหากสามารถสร้างบ้านสงเคราะห์เด็กภายหลังปล่อยได้แล้ว ก็จะเป็นผลดีแก่งานศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางยิ่งขึ้น

เท่าที่โลกดวามาข้างต้นทั้งหมดนี้ จึงอาจจะสรุปได้ว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางนี้มีภาระหน้าที่สำคัญในการแก้ไขตัวเด็กที่กระทำผิดให้กลับกลายเป็นคนดี และทั้งแก่ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางใดกอดั้งมาก็ได้ปฏิบัติงานค่านนี้ได้รับผลดีสมความมุ่งหมาย ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางไม่เพียงแต่จะช่วยแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้บรรเทาเบาบาง

ลงได้ แต่ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นหน่วยงานที่จะมีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต เมื่อประเทศของเราพัฒนาเมืองเพิ่มมากขึ้น มีการก่อตั้งกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะนำให้ความไม่มั่นคงให้สังคมประสบปัญหา เด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ การจัดตั้งศาลคดีเด็กฯ ขึ้นในปัจจุบันจึง เป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสมกับกาลเวลาที่เป็นทั้งการป้องกันและแก้ไข ภัยแก่ปัญหาเกี่ยวกับเด็กให้ลดน้อยลง

สำหรับอุปสรรคในการดำเนินงานทางศาลคดีเด็กฯ นั้นมิใช่จะเป็นเรื่องที่ไม่แก้ไขไม่ได้ ศาลคดีเด็กฯ ย่อมมีบทบาทสำคัญในตัวเองอยู่แล้ว และเชื่อว่าทางราชการคงเข้าใจความสำคัญได้ก็ หากจะได้มีการสนับสนุนปรับปรุงช่วยเหลือตามความต้องการและความจำเป็นของ ศาลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ภายในขอบเขตและปริมาณของความรับผิดชอบแล้ว เชื่อว่า การดำเนินงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ ในการแก้ไขปัญหาคดีก็คงจะกระทำไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการช่วยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมพัฒนาเยาวชนของชาติ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความเจริญของประเทศชาติในอนาคต.
